

Zasavski TEDNIK

LETO XIV. ŠT. 42

TRBOVLJE, 12. OKTOBRA 1961

«Zasavski tednik», glasilo SZDL, Litijske, Zagorje, Hrastnik
in Trbovlje - Uredništvo, uredniški odbor - Odgovorni ured-
nik: Stane Suštar - Tisk: ČP «Gorenjski tisk» v Kranju

ZAKAJ VOLIVCI NE UPORABLJO PRAVICE ODPOKLICA ODBORNIKOV?

Skrajno neodgovorno

Ze precej časa lahko ugotavlja-
mo, da nekateri odborniki občinskih
ljudskih odborov zelo slabo
in skrajno neodgovorno oprav-
ljajo svoje dolžnosti. Sicer smo o
tej zadevi v našem časniku že ne-
kajkrat pisali, pa nam primeri
zadnjih tednov kažejo, da je treba
spet ostro nastopiti proti nekate-
rim pojavom, ki vsekakor ne
morejo biti v čast odbornikom za-
savskih občinskih ljudskih od-
borov.

Na sejah zadnje čase redno
manjka neupravičeno po nekaj
odbornikov, včasih pa je mogoče
podvomiti celo v opravičeno od-
sotnost drugih odbornikov. Tako
se redno začnejo zasedanja s
dol ali pa celo enournno zamudo
potem, ko so bila napovedana. -
Večkrat pa je treba sejo kakšnega
zboru zaradi nesklepnosti tudi
preložiti. Se slabše je v svetlih ob-
činskih ljudskih odborov, kjer so
tudi odborniki ljudskih odborov.

Ce pa že pridejo odborniki na
sejo, potem nezainteresirano sle-
dijo poteku in se ob prvi prilož-
nosti, najraje po odmoru, odstra-
nijo s seje. Ponašajo se kar
»avtomatično glasujejo za predla-
gane točke dnevnega reda, ne so-
delujejo v razpravah, ne poročajo
volivcem o delu ljudskega odbo-
ra itd. Skrajno nemogoče in obso-
ljano vedenje pa je dogodek, ki se
je pripetil pred dnevi na seji ob-
činskega odbora v Hrastniku. Na
dnevem redu te seje je bilo med
drugimi tudi razpravljanje o raz-
merah v Splošnem gradbenem
podjetju Hrastnik in v Klavnic
in mesnici Hrastnik. Ko sta se

približevali ti dve točki dnevnega
reda, so odborniki občinskega
ljudskega odbora - tisti iz Hrast-
nika - začeli drug za drugim od-
hajati. Končno so ugotovili, da je
odšel s seje kar precejšen del od-
bornikov in so uslužbenci ObLO,
ki so bili na tej seji, odšli na
»lov« za odborniki. Vendar pa
kakšnega posebnega uspeha ni bilo,
saj so uspehi dobili le enega od-
bornika. Drugi so pa odšli, ver-
jetno zato, ker so se bali raz-
pravljati in odločati o dveh raz-
nih vprašanjih, ki sta bili tiste
dni predmet razprav v hrastnik-
ski občini. Zato ni preostalo prav nič
drugače kot ugotovitev, da seji ne
prisostuje več toliko odbornikov,
da bi bilo zasedanje sklepno. In
sejo občinskega odbora je bilo
treba preložiti, čeprav bi takratne
razmere terjale takojšnjo rešitev
omenjenih zadev.

V Litijski je n. pr. pred tedni
zbor proizvajalcev obč. ljudskega
odbora razpravljal o poročilu o
polletni realizaciji družbenega na-
črta v litijskih gospodarskih or-
ganizacijah. Kljub temu, da je
bilo poročilo, ki ga je pripravil za
to sejo ObLO, izredno zanimivo
in je nanizalo vrsto pomanjklji-
vosti, ki bi jih kazalo v nasled-
njih mesecih odpraviti, da bi bili
doseženi večji uspehi v gospodar-
stvenju, pa se razprava ni mogla
razviti, čeprav sestavljajo zbor
proizvajalcev v večini direktorji,
upravniki ali vodilni uslužbenci
gospodarskih organizacij. Dejan-
sko je o polletni realizaciji raz-
pravljali en sam samec odbornik.
In ta edina razprava naj bi pred-
stavljala razpravo odbornikov

zboru proizvajalcev ob tako po-
membnem vprašanju, kot je bilo
obravnavanje polletne realizacije
družbenega načrta. V Litijski so si-
cer že nekajkrat ugotovili, da je
sedanji sestav zbora proizvajal-
cev nezadovoljiv. To je res, ven-
dar bo treba zato kadrovskemu
sestavu novega zbora proizvajal-
cev posvetiti vso pozornost.

In ne samo v Litijski! Prav po
vsem Zasavju bo treba prihodnje
leto temeljiteje pretresati vpra-
šanje, koga izbrati za odbornika
občinskega ljudskega odbora. Po-
trebno je aktivno odbornikovo
delo. Od zavzetosti in dela ljud-
skega odbora, svetov in stalnih
ter občasnih komisij je odvisen
uspeh upravnih organov. To pa ne
more biti zadovoljivo, če ne dela
ljudski odbor, njegovi sveti in
komisije.

Doslej so zašle razprave okrog
neodgovornega opravljanja dol-
žnosti odbornikov v slepi tiri, ozir-
se končuje brez zaključkov. Često
se namreč pozablja, da imajo vo-
livci pravico, da odbornika, če ni
dejavni, in če ne opravlja svojih
najpomembnejših dolžnosti, lahko
odpokličejo. To je bil pa doslej
le redkokdaj primer. - Navedeni
primeri in še številni drugi pa po-
trjujejo misel, da bi bilo treba v
prihodnje večkrat razmišljati o
delu odbornikov občinskega ljud-
skega odbora, hkrati pa vse tiste
nedelavne odpoklice. Saj prav-
zaprav od teh ni nobene koristi -
večkrat zaradi njih se seje niso
sklepele. Takih odbornikov ob-
činskih ljudskih odborov pa ne
potrebujemo.

Martjan LIPOVSEK

ZA ELEKTRARNO TRBOVLJE POTRJEN INVESTICIJSKI PROGRAM ZA NOVI KOTEL

Za vselej bo odpravljeno prašenje

- Kako, vraga, da se letos ta-
ko prši? - tarnajo prebivalci,
stanujoči ob Savi od trboveljske
Elektrarne do Hrastnika. Ze šest-
deset dni ni bilo dežja, elektrarna
pa mora delati s polno paro, ker
hidrocentrale zaradi nizke vode
ne dohajajo s proizvodno ener-
gijo.

Kolektiv trboveljske Elektrarne
se že leta trudi, da bi prišel do
novega kotla, s katerim bi bilo
potem za vselej odpravljeno pra-
šenje savske doline.

Prejšnji teden je bil v Ljublja-
ni potrjen investicijski program
Elektrarne Trbovlje. Tako bo
namesto sedanjega izrabljenega
kotla v elektrarni, ki je vzrok do-
sedanjega prekomernega zapraše-
vanja savske doline, konstruiran
nov kotel.

Po štirih letih borbe so uspeli,
da bo z izgradnjo novega kotla
popolnoma odpravljeno neprijet-
no prašenje za vse stanovce ob
Savi. Zasavska dolina bo v naj-
bližnji bodočnosti dobila drugač-
no podobo: rešena bo prašenja,
očistena bo tudi Sava, izboljšala
se bo cesta ob Savi itd., skratka -
prijetna bo kot nekoč.

Lanskoletna proizvodnja
že presežena

Tako kot letos, že dolgo ni bilo
s proizvodnjo električne energije
v trboveljski Elektrarni. Ze v me-
secu septembra letos je termo-
elektrarna dosegla lansko letoš-
no proizvodnjo toka in jo danes
že močno prekoračila. Letošnje
sušno leto zahteva, da delajo na-
še termoelektrarne s polno zmog-
ljivostjo. Pa tudi če nastopi de-
ževje, bo treba še kar krepko pro-
izvajati električno energijo.

Nov proizvod Tovarne zidakov

Na sejmu gradbeništva v Ljub-
ljani vzbujajo nov proizvod tovarne
zidakov Elektrarne Trbovlje veli-
ko zanimanje. Razen običajnih zi-
dakov za gradnjo stanovanjskih
hiš razstavlja ta tovarna na sej-
mu tudi jamske kvadre, ki se na
primer v Rudniku Zagorje prav
dobro obnesejo. Tudi trboveljski
rudnik je že naročil večje količi-
ne teh jamskih kvadratov, ki se iz-
delujejo iz elektrofilitrskega pe-
pela, ki je prej neizkoriščen od-
hajal iz elektrarne v Savo. Za te
jamske zidake se pa zanimajo tu-
di ostali rudniki Slovenije. Važno
in zanimivo je pri stvari, da ma-
terial, ki prihaja iz jame in se
uporablja za napravo teh kvadratov,

pride v koristne svrhe spet nazaj
v jamo.

Ponovno znižanje cene zidakom
iz elektrofilitrskega pepela

Kljub temu, da se v Trbovljah
še branijo graditi hiše iz zidakov,
ki jih izdelujejo v tovarni zida-
kov Elektrarne, se njihova proiz-
vodnja ne zmanjšuje, temveč celo
povečava, ker je v drugih kra-
jih veliko zanimanje za ta izde-
lek in se številni koristniki po-
valno izražajo o kvaliteti tovar-
nih zidakov. Tovarna je ponovno
znižala ceno, tako da opečna eno-
ta, ki je prej stala 80 din, stane
sedaj 50 din ali normalni format
zidne opeke 9 din. Nekateri se
hudejejo, češ, zakaj ste tako zni-
žali ceno opeki. Vodstvo tovarne
jih zidakov in njen kolektiv se
pa zavedata, da je bila le-ta zgra-
jena v ta namen, da proizvedemo
čimveč opeke, katero bodo upo-

rabljati naši graditelji hiš. S tem,
da bo proizvodnja čim večja, pa
na drugi strani opravlja to delo
večje število ljudi v tovarni -
večja proizvodnja pa omogoča tu-
di nižje cene opeke, in to je tudi
prav.

Porabili so že 390.000 ton
premogovega prahu.

V prvih šestih mesecih letošnje-
ga leta so bili slovenski premo-
govniki v velikih težavah, ker so
zaradi stalnega deževja zaloge
premogovega prahu, ki se upo-
rablja za kurjenje pod kotli v na-
ših termoelektrarnah, stalno na-
raščale. Z večjo porabo tega pra-
hu se je finančno stanje naših
rudnikov precej izboljšalo. Tako
je na primer termoelektrarna v
Trbovljah v 9 mesecih letošnjega
leta porabila okrog 390.000 ton
premogovega prahu.

Za nadaljnji razvoj Rudis

V ponedeljek 9. t. m. so obiskali
Trbovlje gostje iz Ljubljane, in
sicer podpredsednik Izvršnega
sveta LRS Viktor Avbelj ter čla-
na Izvršnega sveta Tone Bole in
inž. Kotnik. Obiskali so podjetje
»RUDIS« (Rudarsko industrijsko
skupnost) v spremstvu predsed-
nika trboveljske občine Martina
Gosaka in direktorja Rudnika Tr-
bovlje-Hrastnik Staneta Dolanca.

Pri »Rudisu« so imeli razgovor-
e o sedanji dejavnosti tega po-
djetja z namenom, da se obseg de-
javnosti še bolj razširi in utrdi.
Dani so bili napotki, da se delov-
no področje te skupnosti razširi
na nova sodelujoča podjetja. Po-
sebnost je bilo poudarjeno, da »Ru-

dis« še nadalje razvija svojo de-
javnost v smeri rudarstva in raz-
širitev del na inozemskih področ-
jih. Razpravljali so tudi o finanč-
nem položaju podjetja in o odno-
sih med člani »Rudisa« kakor tu-
di o ureditvi kadrovskega sestava
biroja.

Po razgovorih v »Rudisu« so
ugledni gostje iz Ljubljane ob-
iskali še podjetje »Mehaniko«, Ce-
mentarno in Elektrarno.

Jutri seja ObLO Zagorje

Jutri bo seja občinskega ljud-
skega odbora Zagorje, na kateri
bodo pedana poročila komisij, ki
jih je imenoval ObLO Zagorje na
zadnji seji. Zraven tega bo na
dnevem redu še poročilo o delu
Sveta za telesno vzgojo in šport.
(ma)

REORGANIZACIJA STROKOVNEGA ŠOLSTVA V ZAGORJU

Iz industrijske rudarske šole - Center za strokovno izobraževanje

V petek, 6. oktobra, so se se-
stali na občinskem ljudskem od-
boru v Zagorju člani komisije, ki
je imenoval na zadnji seji ob-
činski ljudski odbor za proučitev
vprašanja Industrijske rudarske
šole Zagorje in njenega doma.

Po proučitvi stanja in možnosti
je bilo sklenjeno, da se naj Indu-
strijska rudarska šola Zagorje re-
organizira v Center za strokovno
izobraževanje za potrebe gospo-
darskih organizacij. V razpravi je
bilo poudarjeno, da je bilo do-
bielo premalo stikov med gos-
lej vse premalo stikov med gos-

jenci šole in med gospodarskimi
organizacijami, v katerih so se ti
posreže zaposlili. Zato je bilo do-
menjeno, da bo Center za stro-
kovno izobraževanje vzgajal ka-
der za potrebe gospodarskih or-
ganizacij in bodo le-ta tudi dajale
napotke, kakšen kader potrebu-
jejo. V Centru za strokovno izo-
braževanje bo samo teoretičen po-
uk, prirejeni pa bodo tudi razni
seminarji in tečaji; praktičen po-
uk pa bodo opravljali gojenci v
tisti gospodarski organizaciji, ko-
der se bodo zaposlili in ki jih bo
tudi šola. Tako bo - kakor upa-
jo - vzpostavljena tudi trdnjava
zveza med gojenci - bodočimi de-
lavec in gospodarskimi organiza-
cijami. Da pa bi potekal praktič-
en pouk v gospodarskih organi-
zacijah nemoteno in po načrtih,
pa bo ustanovljen tudi poseben

odbor, ki bo skrbel za nadzor nad
izvajanjem praktičnega pouka.
Na sestanku je bilo tudi dome-
njeno, da bo začel dosedanj dom
Industrijske rudarske šole poslo-
vati na ekonomskih osnovi.

Domenjeno pa je tudi bilo, da
posebna komisija, sestavljena iz
zastopnikov Rudnika rjavega pre-
moga, »Varnosti«, Tovarne elek-
troporcelana, Občinskega sindi-
kalnega sveta, Občinskega ljud-
skega odbora, Industrijske rudar-
ske šole Zagorje in podjetja
»Elektro-Trbovlje« (ki ga bodo
skušali zainteresirati za vzgojo
kadra po Centru za strokovno izo-
braževanje Zagorje), do 20. okto-
bra uredi in reši vsa vprašanja
glede reorganizacije Industrijske
rudarske šole Zagorje in Center za
strokovno izobraževanje.

(ma)

PET LET DELAVSKEGA DOMA V TRBOVLJAH

Kdo naj finansira?

Letošnje leto 29. novembra bo
preteklo pet let, odkar je bil izro-
čen svojemu namenu Delavski
dom, kulturno središče v Trbov-
ljah. V tem času se je v tem kul-
turnem domu vrstilo obilo kul-
turnih prireditev, od gostovanj
raznih kulturnih skupin iz drugih
krajev do uprizoritev in nastopov
domačih kulturnih ansambljev. Sa-
mo škoda, da v Delavskem domu
je šlo v tem času okrog 700.000
obiskovalcev. Ce pa k temu pri-

štejemo še ostale prireditve v do-
mu, prekaša to število preko 1 mi-
lijon ljudi. Po petih letih je pa
ta dom potreben večjih popravil,
da se zavaruje ta stavba pred
večjo škodo.

O tem vprašanju bi bilo potrebo-
no, da svet za kulturo in prosveto
pri občinskem odboru v Trbov-
ljah pobliže razpravlja in sprejme
ustrezne zaključke. Kako naj se v
bodoče vzdržuje in finansira ta
kulturna ustanova. Prav bi bilo,
če bi sedaj, ob petletnici delova-
nja Delavskega doma v Trbovljah,
pristojni činitelji v kraju sicer
širši posvet, nekdanji upravni od-
bor, ki je dom gradil in sedanji
upravni odbor Delavskega doma,
nadalje vse, ki delujejo v kraju
na kulturnoprosvetnem področju.
Tak širši posvet je potreben zara-
di tega, ker se še danes stalno
pojavi glasovi, da naj bi DPD
Svoboda-Center upravljala ta kul-
turni hram. Vprašanje upravlja-
nja in vzdrževanja te ustanove bi
bilo treba rešiti ob tej priliki in
še vrsto drugih vprašanj. To smo
dolžni vse od tistega trenutka, ko
smo se odločili za gradnjo tega le-
pega kulturnega središča Trbovelj.

V praznovanje pa so vidjeli
tudi predstave lutkovnega gleda-
lišča in občinsko prvenstvo v ro-
kometu. Tretji del praznovanja
bo v prihodnjem mesecu.

V Radečah nadaljujejo praznovanje 20-letnice vstaje

V Radečah so po prvem delu
praznovanja 20. obletnice vstaje
v preteklem mesecu pripravili
program tega tekmovanja tudi za
ta mesec. Tokrat ne gre za zaključno
desetdnevno praznovanje,
temveč za niz prireditev v vsem
mesecu. V tem programu je kon-
cert moškega pevkega zbora Svo-
bode Radeče, ki bo 15. na Dolah
pri Litijski, 21. in 22. pa v Radečah.
Naslednja prireditve, ki bo v dveh
zaporednih dnevih, bo nastop
učencev osemletke v Radečah na
temo »Naš kraj danes« in športne
igre. Ob tej priložnosti bo nasto-

OBRAZI
in
POJAVI

Primer, ki ni osamljen

V ponedeljek se je zglasil v
našem uredništvu tovariš Milko
Gostiša iz Zagorja in pripovedo-
val o dogodku, ki - kakor za-
trjujejo poznavalci razmer v Tr-
bovljah - ni osamljen in se to-
rej ni pripetil prvič.

V petek mu je umrl tast, Jože
ZLOBKO, star 75 let, upokoje-
nec, iz Kolodvorske ceste 21 v
Trbovljah, ki je bil vrsto let član
Društva upokoencev. Domenjeno
je bilo, da ga bodo pokopali po-
neuredno na trboveljskem pokopa-
lišču s civilnim obredom. Na Dru-

stvu upokoencev v Trbovljah je
dobil potrdilo, da je bil pokojni
Zlobko član tega društva. Ze v
petek popoldne je oddal to po-
trdilo na trboveljskem pokopali-
šču osebo namestniku kapelnika
trboveljske godbe, ki mu je zago-
tovil, da bo godba za gotovo po-
spremila pokojnika na zadnji poti.

Prišla je nedelja. Na pokopali-
šču so se zbrali številni sorodniki
in znanci, prišli pa so tudi neka-
teri inozemci, ki so se tiste dni
ravno mudili v Trbovljah.
Godbe ob napovedanem času
pogreba ni bilo. Nikogar tudi ni
bilo, ki bi se bil poslovil od po-
kojnika, čeprav je bil civilni po-
grebnik obred. Vsi, ki so se tega
dne zbrali na pokopališču, so bili
presenečeni nad načinom, kako so
se spravi pokojnika v njegov za-
dnji dom. Presenečeni, užaljeni in
ogorčeni, in povsem upravičeno!

Ko smo o tem primeru govo-
rili s poznavalci teh razmer, so
nam povedali, da so se taki ozi-
roma podobni spodobljivi dogodi-
li v Trbovljah že večkrat. Vpra-
šanje je, komu je lahko tako po-
stopanje v čast. Vsekakor ne tr-
boveljski Delavski godbi, ne tr-
boveljski Komunalni in tudi ne
društvom in organizacijam s tere-
na Zasavje in Društvu upokojen-
cev, ki so prav vsi vedeli, da bodo
pokopali pokojnika s civilnim
pokopnim obredom in bi se prav
gotovo morali pomeniti, kdo se bo
od pokojnika poslovil na trbo-
veljskem pokopališču.

In navsezadnje še neki para-
doks: v ceni pogreba je zaraču-
nato s strani Komunalne tudi 600
dinarjev za govor. In svojci po-
kojnega Jožeta Zlobka so plačali
v soboto ta znesek, toda zaman!
Prav bi bilo, da se na pristoi-
nih mestih zadeva uredi tako, da
se v prihodnje kaj takega ne bo
več primerilo.

M. LIPOVSEK

Ljudje in dogodki

Pade Combejevih kegljev ravnotežje je v odločilni uri za Katango lahko preprečil samo zločin, ki je podoben umoru kongoške političnega prvaka Lumumbe. Zakaj vsakemu otroku je bilo jasno, da so na Hamerskijldovo letalo streljali isti vojaki, ki so nekaj mesecev pred tem napravili križarski pokol pri plemenih Baluba. Combe je po tem preobratu zopet dobil nekoliko več samozavesti in greben mu je začel hitro rasti. Toda zmota bi bilo v tem ednem naključju precejevati njegove zasluge, da se je v odločilni zmedbi zopet postavil na noge in se sedaj po nepotrebnem trka na prvi kot termopitski zmagovalec. Politične norosti imajo v zadnjem času vedno dovolj botrov, ki so v odločilnih trenutkih vedno pripravljeni položiti roko zaščite v ogenj, da bi zaustavili kolo zgodovine na afriških in azijskih tleh. Kotel, ki že nekaj mesecev vre v političnem neurju odcepljene kongoške pokrajine Katange, kurijo v evropskih prestolnicah, v Londonu, Parizu in v Bruslju z najbolj kaloričnimi vrstami kuriva.

Položaj v Katangi je vedno bolj zapleten. Premirje se s te-

žavo vzdržuje z nabitimi puškami na obeh straneh. V centralnem postnem posloju v Elizabethvillu, kjer so utrjeni indijski vojaki, so naložili nove sloje vre s peskom. Začasno premirje visi v zraku kot otroški balonček, ki lahko vsak-hip poči. Razgovori, da bi dosegli trajno premirje, so ostali v priravah in malo znakov kaže, da bi jih Combe v resnici želel. Combe in njegovi odkriti afriški zavezniki, za katerimi stojijo

priskli v Combejeve enote še ob pravem času. Combe sprejema nove najemnike iz raznih dežel. Pred nekaj dnevi je prestopila severnorodezijsko mejo skupina 65 ljudi, ki so izjavili, da so jih najeli za delo v katarskih rudnikih. To »zaposlovanje« belih najemnikov v rudnikih je eden izmed načinov Combejevega gangsterstva, kako bi izigral zahtevo OZN, naj vsi beli plačanci katarske armade zapustijo Kongo.

govore v Leopoldvillu jamstvo treh zahodnih držav ZDA, Velike Britanije in Francije, da mu v času pogajanj v Leopoldvillu ne bi skrivili niti lasu. Tako Združeni narodi stojijo v Katangi pred težko dilemo, da bi preprečili državljansko vojno, do katere bo nujno prišlo, če bodo enote centralne kongoške armade stopile na tla Katange, obenem pa ščitijo Combeja in ga pregovarjajo, da do državljanske vojne v Katangi ne bi prišlo.

Premirje z nabitimi puškami

Jo sence belecev z blagajniškimi ključji v rokah, obtožujejo sile Združenih narodov, da kršijo premirje. Welenski, predsednik centralnoafriške vlade, se prijemla za glavo, ko govori o dokazih, da oborožene sile Združenih narodov kršijo določbe o ustavitvi ognja. Svoj čas se je za glavo prijel tudi Hitler in sličnosti v tem pogledu ne gre zanemarjati, čeprav so krajevne in časovne razlike precejšnje. Na drugi strani pa zahodni novinarji pišejo o točnih številkah, koliko belih plačancev pride vsak dan čez mejo Severne Rodézije, da bi z vojaškimi izkavnici in večletnim šolanjem v strelskih jarkih »tujske legije«

Splošni vtis, ki prevladuje pri ocenjevanju razmer v Katangi, odkriva neodločenost predstavnikov Združenih narodov, da bi sklepe OZN, ki se tičejo Katange, dosledno izvajali. Predstavniki OZN potujejo med Leopoldvillom in Elizabethvillom, da bi iznašli neko osnovo za skupno okroglo mizo, ki jo Combe že »v zraku« zavrača. Vse težje pada sporazum, ki so ga napovedali pred dnevi, o izmenjavi ujetnikov. Predstavniki Združenih narodov O'Brien se izogiba, lje povedati kaj določene, češ da so predlagali popolno zamenjavo ujetnikov in da čakajo na protipredloge katarskih secesionistov. Combe zahteva za raz-

Vzročna zveza med kongoškimi protislovji nima točne meje.

V takšnih okoliščinah je prišla v zamero pri Combeju tudi ne vedno preveč zadržana Amerika, ki je po Combejevih besedah »izgubila zaupanje katarskega naroda«. Ameriška Kennedyjeva smer v Kongu na račun starega zavezništva z zahodnim svetom ne upa preveč tvegati na kontinentu črnih držav, zato je slednjim ne brez razlogov dala Combeju na znanje, da so dobili z Leopoldvillom bolj ugodni za ameriške koristi. Morda bo to dejstvo pomagalo nagniti tehtnico na pravo stran.

Zdravko Tomažej

VSAKA EKONOMSKA ENOTA ZBOR PROIZVAJALCEV

Sprejeli so pravilnik o delitvi čistega dohodka

V gospodarskih organizacijah v Zasavju se zadnje čase mnogo razpravlja o decentralizaciji samoupravljanja v podjetjih. O vseh teh vprašanjih so tudi v Trgovskem podjetju »Prvi junij« precej razpravljali in že sprejeli ustrezne zaključke. S sprejemom in potrditvijo pravilnika o delitvi čistega dohodka v podjetju so napravili velik korak k rešitvi celotnega vprašanja.

Vodstvo in kolektiv tega trgovskega podjetja sta se zavedala, da je treba vsa vprašanja okrog decentralizacije samoupravljanja ter pripravo pravilnika o delitvi čistega dohodka temeljito analizirati in potem ta elaborat predložiti v oceno in potrditev. Do zaključka lanskega leta je bil v podjetju namen, doseči kar največji promet, doseči pa hkrati najhitrejši obračanje v zaloge vloženega kapitala.

Ko so v podjetju dosegli določen nivo prometa, se je pokazala potreba, da preidejo na kompleksen način nagrajevanja po učinku, pri čemer je bilo prvenstveno vprašanje tudi znižanje režijskih stroškov. Ob vsem tem so seveda naložili tudi na določene težave, kajti s povečanjem prometa narastejo tudi stroški. Uvesti je bilo treba tak način dela in delitve dohodka, da se za interesira celoten kolektiv, da bo imel na skrbi povečanje prometa, da se zaloge kar najhitreje obračajo in da se dosežejo z vsem delom kar najboljši rezultati.

Sprejete in potrditve zaključnega računa za leto 1960 v letošnjem februarju pa sta pokazala, da je treba v podjetju poglobiti in čimprej prirediti izdelavo osnutka pravilnika o delitvi čistega dohodka. Prva naloga je bila, izvršiti decentralizacijo celotnega poslovanja. Delavski svet je sprejel sklep, da v podjetju že takoj ob pričetku leta preidejo na ekonomske enote in da se budno opazuje potek vsakega dela. Pri tem so seveda vodili račun o vsaki ekonomski enoti. Sproti se je pri tem prilagajala celotna tehnična dokumentacija, važna vloga je pa ob vsem igral finančni pokazatelj v posameznih ekonomskih enotah. Že prvi podatki so pokazali, kakšni so ekonomski pokazatelji enot in kje so ugodni rezultati. Ugotovili so, da podjetje kot celota dobro posluje, sama analiza ekonomskih enot je pa opozorila, kaj je treba storiti in popraviti. Dobra stran pri vsem je bilo tudi zanimanje, kakšna je nakupna politika in kako jo je treba voditi. Težili so za tem, da bi predvsem kupovali kvalitetno blago, in to seveda tam, kjer so pogoji najugodnejši, prav tako pa

tudi, da se delo v vseh poslovalnicah zboljša.

Problemi pri uvajanju ekonomskih enot

Organizacija ekonomskih enot je bila osvojena na principu, da je poslovalnica zase ekonomska enota, namreč povsod tam, kjer tvori vrsto del zaokroženo celoto, ki jo je mogoče meriti, pa čeprav ima tudi samo enega zaposlenega. Pri uvajanju ekonomskih enot so se pokazovale začetne hibe, ki so se pa sproti odpravljale. Tako je pokazal letošnji polletni obračun podjetja, da je večina ekonomskih enot rentabilna, in to nad 70% enot. Posamezne ekonomske enote so najtesneje sodelovale s posameznimi delavci, ki so jih imenovali delavski svet in jo še razširil. Ta komisija je kritično obdelala osnutek pravilnika o delitvi čistega dohodka. Po prvem polletju je šel osnutek pravilnika v širšo razpravo pred delovni kolektiv. V vseh ekonomskih enotah je bil osnutek pravilnika v razpravi dva meseca. Takoj nato je vodstvo podjetja organiziralo enodnevni seminar za člane kolektiva, ki je dal komisiji vrsto dragocenih napovedi, da je le-ta dokončno izdelala pravilnik o delitvi čistega dohodka podjetja. Dasi se ta pravilnik ni obravnaval centralistično, ampak podrobno v vsaki ekonomski enoti, pa se vendar zavedajo, da se ni popoln in da boča čas in razvoj prinesla še marsikaj, kar bo treba še vnesti v ta pravilnik.

Glavne značilnosti pravilnika Med trgovskimi podjetji v Zasavju je bil ta pravilnik prvi med sprejetimi pravilniki. Med ostalimi ta pravilnik predvideva minimalni in maksimalni stopnjo mreže, pri čemer vodi kolektiv načelo, da je treba zaščititi tudi potrošnika. Pravilnik predvideva glede vprašanja viškov v posameznih ekonomskih enotah določilo, da grede le-ti v centralni sklad. Nekateri so sicer hoteli, da ti viški ostane-

jo posameznim ekonomskim enotam, vendar tega niso dovolili, ker bi šli ti viški ponekod lahko v nedogled. In ravno to določilo je ena izmed dobrih stvari v pravilniku, da grede vsi ustvarjeni viški v centralni sklad – nasprotno pa grede v breme ekonomske enote vsi eventualni primanjkljaji. Tako se bodo v posameznih ekonomskih enotah od poslovanja do zadnjega uslužbenca trudili, da bodo dobro gospodarili, da ne bo finančnih primanjkljajev.

Skupno je v podjetju 34 ekonomskih enot, vendar ima pa Blagovnica na Cesti 1. junija, ki je zaključena poslovna enota, dvanajst posameznih ekonomskih enot, ki vse skupaj volijo predsednika za vse enote. Vse ostale ekonomske enote, ki imajo več kot dva zaposlena, volijo predsednika te enote. Delavski svet je volitve že razpisal. Uprava celotnega podjetja je samostojna ekonomska enota, za katero je značilno, da ni navezana samo na promet, ampak tudi na čist dohodek poslovalnic. Naloga uprave namreč ni samo, da poveča celoten promet podjetja, ker ta še ne zvišuje čistega dohodka. Pravilnik o delitvi čistega dohodka vsebuje določilo, da ni nihče več plačan samo po večjem prometu, ampak so vsi v enakem odstotku udeleženi na čistem dohodku. Vsaka ekonomska enota se obračuna tako, kot je dejansko ustvarila promet. Osebnih dohodkov se obračunavajo mesečno. Tarifni postavki ni več; samo to, kar je dejansko zasluži, je njegov osebni dohodek.

Formiranje in uporaba skladov Pravilnik ima določilo, da je del čistega dohodka namenjen za sklade. V podjetju obstajajo rezervni in poslovni sklad ter sklad skupne uporabe. Skladi se formirajo centralno za celotno podjetje. Enotam lahko ostane le tisti del sredstev za sklade, ki jih iz-

ločijo iz dela sredstev, ki jim je po pravilniku na razpolago. Sklade podjetja upravlja delavski svet.

Pri sprejetju pravilnika o delitvi čistega dohodka je kolektiv vodil načelo, da bo centralizacija v trgovini dala pozitivne rezultate tudi v korist potrošnika, na drugi strani pa tudi pozitivne rezultate znotraj podjetja. Vsa skrb in odgovornost za boljše poslovanje se prenaša na celoten kolektiv. Tisti, ki se bodo prednosti tega pravilnika v celoti zavedali in jih izkoristili, ne bodo samo povečali obseg svojega poslovanja ter zadovoljili potrošnika, temveč bodo posredno izboljšali svoje tehnično poslovanje in povečali svoje osebne dohodke. Velja namreč načelo: kdor skupnosti več da, naj tudi od nje več prejema.

Stane Suštar

Nov samski dom v Trbovljah

Glede na vedno večji dotok delovne sile od zunaj je bilo nujno potrebno urediti tudi vprašanje primernega bivališča za te ljudi, predvsem samsce. V mnogih primerih so morali ti mladi delavci iskati stanovanje tudi izven Trbovelj, v okoliških vaseh, kar je vsakakor zmanjševalo njihovo delovno sterilnost.

Glede na to problematiko je delovni kolektiv Rudnika sklenil, da je potreben zgraditi samski dom,

Tudi na ObLO v Zagorju bodo že v kratkem izvolili svet kolektiva

Tudi na občinskem ljudskem odboru se pripravljajo na izvolitev prvega začasnega sveta kolektiva. Po sestankih aktivna članov ZK in izvršnega odbora sindikalne podružnice je bil prejšnji teden sestanek uslužbenec, na katerem so govorili o pripravi na volitve sveta kolektiva. Izdelali so predlog kandidatske liste, ki so ga že javno razobesili. Računajo, da bodo volitve prvega začasnega sveta kolektiva na ObLO Zagorje ob Savi izvedli do konca tega meseca.

Razprava o nalogah delovnih skupnosti

Pred dnevi so v Predilnici v Litiji na sestanku članov ZK, na katerega so povabili tudi ostale člane delovnega kolektiva skupno z vodji delovnih skupnosti, govorili o nalogah in delu svetov delovnih skupnosti. Razpravljali so so tudi o pravilniku o delu svetov delovnih skupnosti.

Sklenili so, da bodo prav vse člane delovnega kolektiva seznanili z uvajanjem delovnih skupnosti in z njihovimi nalogami.

Tečaj za stenografijo

Delavska univerza v Trbovljah sporoča, da se bo v tork 2. oktobra letos ob 16. uri pričel tečaj za stenografijo.

Tečaj bo v prostorih gimnazije in bo dvakrat tedenski. Možen je še naknadni vpis za interese, ki potrebujejo stenografijo pri vsakodnevem delu.

Predavanje o elektrifikaciji Jugoslavije

Zagorska delavska univerza je v tork popoldan pripravila zanimivo predavanje, spremljano s filmom, o elektrifikaciji Jugoslavije. Predaval je direktor Elektrogospodarske skupnosti Slovenije, zagorski rojak, inž. Vekoslav Korosec.

OBRAČUN DELA V SVOBODI II V ZGORNJIH TRBOVLJAH

Veliko uspehov

Na nedavnem občnem zboru DPD »Svoboda« iz Zgornjih Trbovelj so pregledali enoletno dejavnost in ugotovili, da so dosegli na vseh področjih kulturnega življenja lepe uspehe. Najbolj razveseljuje pa je dejstvo, da so v svojo kulturno dejavnost pritegnili v veliki meri tako delavsko kot kmečko in šolsko mladino. Toda žal se opaža, da se gimnazijska mladina ne vključuje v kulturno dejavnost tako, kot bi se morala. V glavnem se zanima le za klubsko življenje.

Predsednik upravnega odbora, tov. Gulič je podal poročilo o de-

javnosti posameznih sekcij in je poudaril, da so Svobodarji z vztrajnim in resnim delom dosegli uspehe na vseh področjih. Zlasti aktivni so bili pevci in pevke ter ansambel »Veseli rudarji«, ki so privedli več samostojnih nastopov ter tekmovali tudi v republiškem merilu in nastopili na prireditvah pri graditeljih Zasavske ceste.

V bodoče pa društvo želi, da bi se v njegove vrste vključilo čimveč gimnazijske mladine in mladina z ESS, da bi lahko še bolj poživeli svoje delo.

OŠKAR DETERGENT

res kulturno in da bi potekale v redu, skrbi poseben domski odbor, ki mimo drugega skrbi tudi za kulturno življenje, za disciplino in red v domu, ureja medsebojne odnose in skrbi za povezavo z ostalimi družbenimi organizacijami na terenu.

Na rudniku pa težijo za tem, da bi na tem področju, kjer stoji novi dom, v bodočnosti, svedečo bo do dopuščala finančna sredstva, zgradila še nekaj samskih domov, da bi na ta način po eni strani koncentrirali samske domove, po drugi pa bi nastal tu komplet samskih domov.

Imenovana komisija za praznovanje 75-letnice Predilnice

Na enem od zadnjih zasedanj je delavski svet Predilnice v Litiji imenoval 6-člansko komisijo za praznovanje 75-letnice obstoja Predilnice. V komisijo so bili imenovani Maks Senica (za predsednika), Ladislav Baumgartner, Branko Bizjak, Iztok Zorn, Ivica Merčun in Janez Kerne.

Na kratko po domovini

VISOKA ŠOLA ZA POLITIČNE VEDE V LJUBLJANI ODPRTA

Prejšnji teden so v Ljubljani slovesno odprli Visoko šolo za politične vede. Otvoritev šole so se udeležili predsednik LRS Miha Marinko, predsednik Izvršnega sveta LRS Boris Kraigher, predsednik GO SZDL Slovenije Vida Tomšičeva in še drugi.

Visoka šola za politične vede je pomembna pridobitev na področju sistematičnega študija političnih ved.

97 ODSOTKOV JUGOSLOVANOV UŽIVA SOCIALNO ZAVAROVANJE

Naša država je med redkimi državami na svetu, kjer je zdaj skoraj vse prebivalstvo socialno zavarovano. Zdej pravočastje predpise za razširitev zavarovanja na preostale 3 odstotke državljanov. Dane so možnosti za invalidsko in pokojninsko zavarovanje kmetov.

260.000 OBISKOVALCEV V PRVIH 9 MESECIH V POSTOJNSKI JAMI

V prvih devetih mesecih letošnjega leta je obiskalo Postojnsko jamo nad 260 tisoč ljudi, od teh več kot 110.000 tujcev iz 80 raznih držav. Tako je Postojnska jama sedaj eden izmed najbolj obiskanih turističnih objektov v naši državi.

NAJVEČJA RAFINERIJA NAFTE V JUGOSLAVIJI Pri Pančevu bo stala največja rafinerija nafte pri nas. V kratkem bodo pričeli z gradnjo rafinerije. Na sto hektarjih bodo postavili naprave, ki bodo letno lahko predelale 1,2 milijona ton surove nafte. Predvidevajo, da bo rafinerija zgrajena v treh letih.

IZVOZ NAŠEGA MLEKA V ITALIJO

Podjetje »Planika« v Tolmini bo na podlagi sklenjene pogodbe izvažalo v Italijo po 4.000 litrov mleka dnevno.

VREMENSKA NAPOVED

od 13. do 22. oktobra

Zopet se bo ustalilo pretežno suho in lepo vreme. Kratkotrajne padavine sredi oktobra.

Dr. V. M.

-Zasavski tehnik«, glasilo SZDL Litija, Hrastnik, Zagorje in Trbovlje. Tiska časopisno podjetje »Gorenjski tisk« v Kranju. - Ureja uredniški odbor. - Očgovorni urednik: Stane Suštar. - Naslov uredništva in uprave: Trbovlje, Trg revolucije 11 (telefon 80-191), poštni predal 82. - Tekoči račun pri Komunalni banki Trbovlje 690-79-1-146. - Letna naročnina 600 din, mesečna 50 din, -

Poslovili so se od delovnih tovarišev

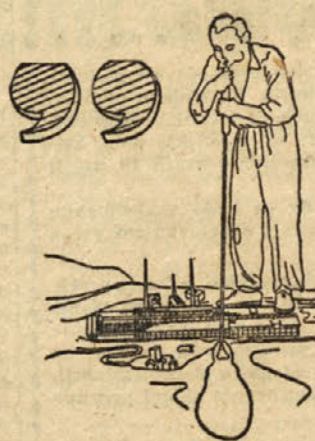
Na Rudniku Trbovlje - Hrastnik so se te dni poslovili od delovnih tovarišev, ki so odšli v zaslužben pokor. V Trbovljah jih je odšlo v pokoj 33, v Hrastniku pa 17. Odhajajočim so v kolektivu privedli prijeten poslovni večer in jim dali v spomin praktična darila.

14 predavanj v tednu tuberkuloze

V tednu tuberkuloze je delavska univerza v Trbovljah skupno z organizacijo Rdečega križa izvedla predavanja s tega področja. Vseh predavanj je bilo 14, in to v vseh treh krajevnih organizacijah SZDL: Trbovlje II, Center in Zasavje ter v višjih razredih osrednje, v gimnaziji, ekonomski šoli, vajenski šoli ter srednji tehniški šoli. Vseh poslušalcev je bilo 878. Razveseljuje, da je predavanja poslušala predvsem doraščajoča mladina in da je bil namen dosežen.

Vsa predavanja je prav dobro izvršil šef sanitarne inšpekcije dr. Franc Povh.

Steklar

„Steklar“ spet med vami

Z današnjo številko, prvo v letošnjem letu, smo ponovno pričeli z rednim izdajanjem glasila Steklarne Hrastnik »STEKLAR«. Ker je to glasilo celotnega kolektiva tovarne, je potrebno, da vsi sodelujemo pri njegovem izdajanju. Namen glasila pa je, da bi služil kot najboljši obveščevalec o vsem, kar se v našem podjetju dela in dogaja.

Upravni odbor in delavski svet Steklarne sta smatrala za nujno, da »Steklar« ponovno izide, ker bodo le na ta način člani našega kolektiva dobili največ informacij o delu in dogajanju v tovarni. S svojim sodelovanjem pa bodo člani kolektiva, ki naj bi jih bilo čimveč, dosegli da bo naše glasilo bolj pisano in tudi levalitno.

»Steklar« bo obravnaval vso problematiko v zvezi s proizvodnjo, pisal o finančnem poslovanju naše tovarne, o delu delavskega sveta in upravnega odbora ter uprave tovarne, o uspehih in problemih ekonomskih enot, o delu naše sindikalne podružnice, seveda pa tudi o celotni družbeni, kulturni in športni dejavnosti v kolektivu.

Zaželjeno je, da sodeluje kar največ članov kolektiva, bodisi z dopisovanjem v glasilo, bodisi s prinašanjem raznih koristnih predlogov za izboljšanje dela na tem ali onem področju dela, kar vse naj bi se v našem glasilu koristno odrazilo v prid kolektiva in skupnosti. Od agilnosti posameznikov in vseh članov našega kolektiva bo pa odvisno, kolikokrat bo naše glasilo izšlo in kaj bo prineslo.

Uredništvo

Rekonstrukcija Steklarne

O rekonstrukciji Steklarne, ki je bila nujno potrebna zaradi zastarelosti poslopij in opreme, smo že večkrat pisali z namenom, da se celotni kolektiv, pa tudi ostalo prebivalstvo seznanijo z razvojem te obnove in problemi, ki se pri tem pojavljajo. Graditi novo tovarno na novem prostoru je neprimerno lažje, kot pa obnavljati staro, in še s tem pogojem, da produkcija med gradnjo ne sme trpeti. Treba si je pomagati z neštetiimi začasnimi rešitvami in prestavljanji raznih oddelkov. Sedaj so te težave v večji meri že za nami.

Izvedba rekonstrukcije je bila predvidena v treh etapah, in sicer tako, da proizvodnja ne bi trpela, temveč naj bi se čimprej začela postopno večati. Namen rekonstrukcije pa je bil uvedba sodobnih metod proizvodnje in nuditi proizvajalcem boljše higiensko-tehnične pogoje, obenem pa tudi zamenjati izrabljena osnovna sredstva z novimi.

V I. etapi smo zgradili 3000 m² obratnih zgradb, sezidali tri kadne peči s skupno kapaciteto 20 ton/24 ur z vsemi potrebnimi instalacijami, napravami in hladilnimi peči. V proizvodnjo smo vključili že prvi avtomat za proizvodnjo drobne embalaže. Razen tega pa smo postavili tudi garažo in gasilski dom. Vse to nas je stalo 243.629.409 din. Projeke se je le delno povečala, pač pa so bili s to I. etapo ustvarjeni pogoji za nadaljnje uspešno izgradnjo in obširno povečanje kapacitet.

V II. etapi smo zgradili 2170 m² tovarniških prostorov, dimnik, 4 steklarske peči s skupno kapaciteto 20 ton/24 ur, kupili smo 2 avtomata in opremiti vse prostore in peči tako, da so bile sposobne za obratovanje. Vrednost vseh investicijskih del je bila v tej etapi 165.000.000 din, kapaciteta pa se je

povečala že na 8500 ton stekla letno.

III. etapa predstavlja zaključek rekonstrukcije:

NALOGE TEH ETAP SO:

Zgraditi in opremiti zmesarno in skladišče za surovine, postaviti 12-lončno peč, opremiti kadne peči z dodatnim električnim kurjenjem, okrepiti transformatorsko postajo, modernizirati transport, uvesti sodobne metode dela v oddelkih za dodelavo (n. pr. novi brusilni stroji, kislinosko piliranje stekla itd.), zgraditi skladišča zgotovljenih izdelkov,

opremiti delavnice in laboratorij s sodobnimi stroji in aparati, zgraditi nove centralne sanitarne prostore, uvesti v tovarni novo tehnološko gorivo (začasno pa rešiti vskladiščenje in transport premoga), urediti tovarniški prostor z vsemi potrebnimi komunikacijami (cesta, tiri).

Vsa ta dela bi predvideno morala biti končana do konca leta 1963, potrebno pa bo za vse to 596 milijonov 910 tisoč din. Od tega bi sami prispevali 45%, t. j. 219 milijonov 109.500 din, za ostalo pa bi morali najeti posojilo.

Kapaciteta tovarne bo po zaključni III. etapi 12.800 ton stekla na leto, vrednost proizvodnje pa skoro tri milijarde dinarjev.

Nekatere od naštetih del za III. etapo so že v teku, za ostala pa se pripravljamo tehnična dokumentacija. Tako bo v prihodnjih nekaj mesecih dokončana 12-lončna peč, 7-tonsko peč bomo opremiti z dodatnim električnim kurjenjem, povečali bomo zmogljivost transformatorske postaje z nakupom novega transformatorja in

uredili vskladiščenje in transport premoga ter montirali novi generator.

Zaradi vedno večjega povpraševanja po lahkih kozarcih je predvidena tudi preureditev proizvodnje in dodelave takih kozarev z nakupom novih strojev in naprav.

Zal smo zaradi pomanjkanja finančnih sredstev morali prenehati z gradnjo zmesarne, ki pa je nujna, in bo potrebna sredstva treba čimprej zagotoviti, kajti brez sodobno urejene zmesarne ne moremo proizvajati kvalitetnega stekla, zato so bili storjeni potrebni koraki, da se ta sredstva zagotovijo.

Opremo za zmesarno kakor tudi za ostale objekte bomo delno uvozili, delno sami izdelali, ostalo pa bodo dobavile domače tovarne.

Sele po zaključku te etape bo proizvodni proces tehnološko zares pravilen in ekonomičen, česar danes še ne moremo doseči, zato pa je nujno, da vložimo vse možne napore in finančna sredstva za doseg tega cilja.

Razen tega pa bomo pričeli takoj z gradnjo novega stolpca s 20 stanovanji. Del sredstev v ta namen je že zagotovljen.

Prizadevanja za izpolnitev plana

Za letošnje leto si je delovni kolektiv Steklarne Hrastnik postavil za 8% višji plan kakor lani ali 8.600 ton izdelkov; po vrednosti pa je predvideno, da bomo letos ustvarili 2.000.117.000 din ali za 8,4% več kakor lansko leto.

Ze v začetku leta se je podjetje usmerilo na proizvodnjo izdelkov, ki so iskani na tržišču. Novi gospodarski predpisi so namreč mnogo podjetja pripravili k temu, da so odstopila od zaključnih količin, kakor tudi asortimana. Predvsem so odstopala podjetja, ki izdelujejo steklene embalaže, ker industrija ni rabila toliko steklene embalaže. Zategadelj je moralo podjetje preusmeriti svoj proizvodni program predvsem na izdelavo razsvetljavnega stekla, kakor tudi vseh vrst kozarev, tako za domače tržišče, zlasti pa še za izvoz. Podjetje pa se je lotilo tudi izdelave lažjih artiklov. Vsa ta dejstva so vplivala na to, da tovarna ne bo izpolnila letnega količinskega proizvodnega načrta v celoti, predvideno je 91%. Zaradi spremembe asortimana pa bo Steklarna Hrastnik dosegla predvideni plan finančne realizacije, kljub podražitvi surovin in prevozev.

Zlasti lepi uspehi so bili doseženi pri izvozu. V tem letu bomo izvozili predvideno za 450.000 \$ steklenine, predvsem v države Zahodne Evrope.

V tem letu je bil popravljen tudi tarifni pravilnik, tako da znaša povprečna plača za prvih osem mesecev 25.070 din. Ni pa zadovoljiv način plačevanja, ker ni dovolj stimulativen za povečano proizvodnjo. Zato je delavski svet imenoval komisijo, da popravi pravilnik o delitvi osebnega dohodka. Po predlogu naj bi se po tem pravilniku plačevalo po enoti proizvoda in osnovah po ekonomskih enotah, upoštevali pa naj bi se tudi prihranki na materialu in pa zmanjšanje loma.

J. K.

Izvoz letos

Letos je planirala Steklarna Hrastnik izvoz v višini 315.000 dolarjev, dosegli pa ga bomo predvideno v višini 410.000 dolarjev.

V zadnjih petih letih smo povečali izvoz za približno osemkrat. Pri tem smo uspeli doseči dolarško ceno, ki krije materialne stroške na cene na svetovnem trgu, plače in primeren dobiček.

Glavni izvozni predmeti so: razni kozarci, vrči za pivo in razsvetljavna stekla, 90% vsega izvoza gre v Zahodno Nemčijo, ostalo pa v Anglijo, Italijo in na bližnji Vzhod. Vrednost stekla je blaznizka, da bi prenesla drage prevozne stroške in stroške embalaže.

V zadnjih petih letih smo vzpostavili redne poslovne zveze in imamo že precej stalnih kupcev. S kvaliteto izdelkov so kupci zadovoljni, le v spomladanskih mesecih smo imeli precej zelenkaste stekla, kar je nedvomno škodovalo našemu ugledu. Kljub temu pa kupci vseskozi izjavljajo, da je kvaliteta izdelkov Steklarne Hrastnik na evropskem povprečju. Kupci so zadovoljni z našim poslovanjem. Mi pa se trudimo sprejete obveznosti pravčasno izpolniti, dobro in točno naložiti blago v vagon in hitro odgovorjati na njihove dopise.

Dobre cene dosegamo pri vseh kupcih v Zahodni Nemčiji, slabše pa v ostalih državah. Tja izvažamo zato, ker nam je težko prekiniti dolgotrajne zveze z nekaterimi tamošnjimi kupci. V Angliji, Italiji in na bližnjem Vzhodu pa nam močno konkurirajo Poljska, Češka in Vzhodna Nemčija s svojo steklarsko industrijo.

Drugo mesto za Vecko

Na prvem zveznem namiznoteniskem turnirju za mladince, ki je bilo minulo soboto in nedeljo v Senti, se je v odličnem srečanju za prvo mesto Vecko vdal domačini Korpi z 2 : 0. Zaradi tega poraza je Vecko zasedel drugo mesto.

Doslej nam še ni uspelo izvoziti embalažnega stekla iz polavtomatske in avtomatske proizvodnje. V inozemstvu so namreč cene teh izdelkov izredno nizke, ker imajo francoske in belgijske tovarne na najmodernejših strojih zelo veliko proizvodnjo.

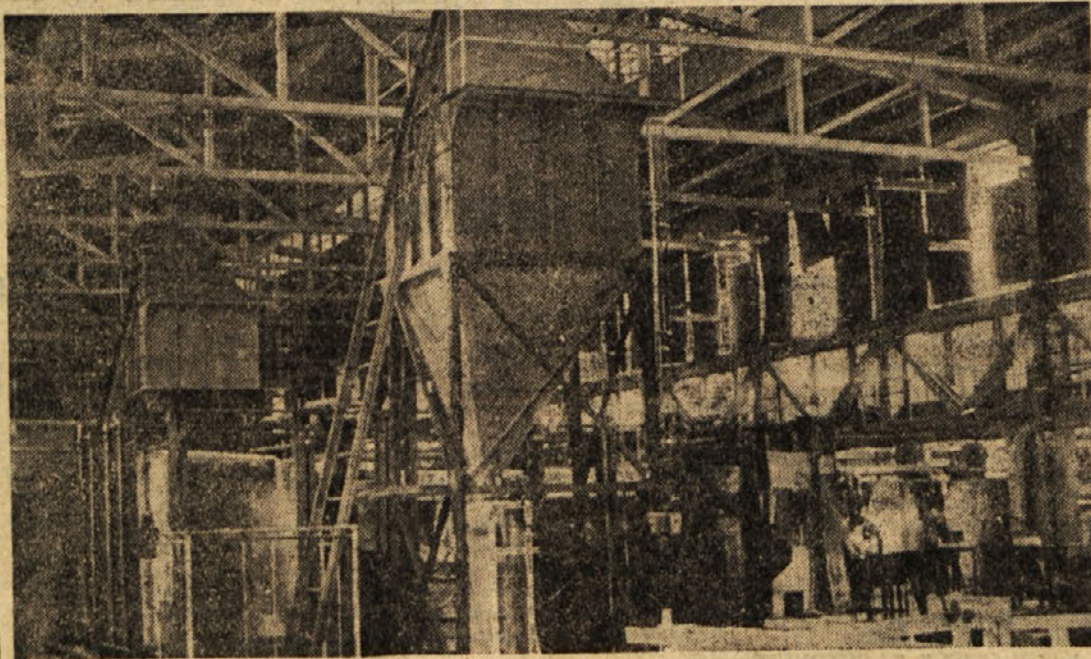
Kupci pa zahtevajo tudi stiskane izdelke iz svinčenega stekla. Naša kvaliteta teh izdelkov pa ni zadovoljiva, previsoke pa so tudi cene.

Zaradi omejenih možnosti dodelave, predvsem v slikarskem oddelku — izvažamo nedekorirane izdelke in dosegamo precej nižje cene, kot bi jih lahko dosegli s slikanimi izdelki.

Razsvetljavna stekla smo razstavili na velesejnih v Trstu in Chicagu. — Pri obiskovalcih so vzbudila precej zanimanja in smo zanje prejeli že poizkusni nalog. Zaradi dragega prevoza do Amerike bomo težko uspeli z izvozom. Izvoz v Ameriko in Anglijo pa nam onemogočajo tudi cene kartonske embalaže, ki so neprimerno višje kot na svetovnem trgu.

Za prihodnje leto smo se že dogovorili s kupci in prodali skoraj celotno razpoložljivo količino lahkih kozarev in vrčkov za pivo. Kupci se želijo kupiti mnogo več, kot smo lahko zaključili. Tudi za razsvetljavno steklo je mnogo zanimanja in nas bodo v prihodnjih dneh obiskali kupci, katerim smo pošiljali blago letos. Javljajo se pa še vedno novi kupci, ki jim ne moremo ustreči, ker nimamo tako velikih proizvodnih možnosti. Pri tem steklu so namreč težave, ker ga želijo kupiti skoraj vsi kupci v jesenskih mesecih.

Predvidevamo izpolnitev dodelavnih oddelkov, povečati kapacitete v brusilnici in izboljšati kvaliteto naplanih izdelkov. Tako bomo dosegli večjo proizvodnjo in boljše pogoje za izvoz. Z vztrajnim delom bo skušal kolektiv Steklarne Hrastnik uveljaviti sloves na znanjem trgu in s povečanim izvozom doprinesiti svoj prispevek skupnosti. A. M.

Pred leti so topilničarji sami polnili kadne peči, zdaj pa so v novem obratu prevzeli to delo stroji

Pred letnimi konferencami OO ZK

Sredi novembra bodo v našem podjetju osnovne organizacije Zveze komunistov polagale obratun svojega dela za preteklo obdobje.

Pregledale bodo dosežene uspehe in neuspehe, predvsem pa delo vsakega posameznega člana Zveze komunistov kot družbenega delavca.

Pregled delovanja članov ZK v letu gospodarskega napredka kaže, da so v precejšnji meri pripomogli k doseženim uspehom tudi člani ZK. Delo članov ZK se je odražalo v proizvodnji, v delu organov delavskega upravljanja, v društvenih organizacijah in drugod. Osnovne organizacije Zveze komunistov so svoje delo prilagodile novim razmeram v našem gospodarskem in družbenem življenju. Doseženi uspehi pa ne smejo uspavati članov ZK pri delu, ampak jim morajo biti vzpodbuda za nadaljnje delo.

Iz priprav na letne konference je mogoče sklepati, da bodo osnovne organizacije Zveze komunistov vztrajale v svojem bodočem delu, da bodo skušale odpraviti pomanjkljivosti dela članov ZK, predvsem tistih, ki delajo v organih upravljanja. Člani ZK, ki delajo na raznih področjih tako razvitega mehanizma družbenega upravljanja, kot ga imamo pri nas, namreč ne bodo kos večjim nalogam, če bodo pri svojem delu osamljeni. Zato je naloga osnovnih organizacij ZK in članov ZK, da s svojim delom dajejo zgled vsem ostalim

državljanom in jih pritegnejo k sodelovanju.

To je nekaj vprašanj, o katerih bodo govorili na letnih konferencah osnovnih organizacij ZK. Zelo je, da bi bile osnovne organizacije ZK v nadaljnjem delu res gibalna sila vsega kolektiva.

Alojz JANEŽIČ

Tečaj za izpihalke

Pred dnevi je kadrovski oddelk skupno s tehničnim vodstvom v notranjem obratu organiziral nekajdnevni seminar za izpihalke na KIKO strojih. Seminarja se je udeležilo 12 izpihalke-novink. Seminar je imel namen, da vse izpihalke spoznajo ustroj naše tovarne, s HTZ službo v naši tovarni in s tehničnim ustrojem strojev, na katerih bodo delale, razen tega pa še z vsemi možnimi napakami, ki se pojavljajo pri izdelkih KIKO. Tečajnice so delale praktično dve nedelji z mošnjami, ki so jih praktično uvažali v delo.

Nujnost je terjala, da se takšen seminar organizira, ker je opaziti, da so delavke premalo praktično, kakor tudi teoretično spoznane s problematiko svojega delovnega mesta. Na drugi strani pa na posameznih izmenah primanjkuje izpihalke. Takšnih podobnih tečajev bi morali v kadrovskem oddelku uvesti še več.

ODS je zasedal

Osrednji delavski svet Steklarne Hrastnik je na zadnjem zasedanju razpravljal o problemih, ki se pojavljajo v vsakodnevnem delu v tovarni, pa tudi o nekaterih drugih vprašanjih, zlasti stanovanjskih. Na tem zasedanju pa je bilo opaziti, da nekateri člani delavskega sveta ne poznajo delavskih kolektivov o sklepih, ki jih sprejme delavski svet na zasedanjih.

Delavski svet je ugotavljal, razpravljal in sklenil:

— Narodna banka je priznala našemu kolektivu blokirano amortizacijo;

— Tovarni kemičnih izdelkov se da posojilo v znesku 22.500.000 din, o katerem je razpravljajal osrednji delavski svet že na predzadnjem zasedanju, kot pomoč za zaključna dela rekonstrukcije novega obrata;

— članom kolektiva naj se prodaja že na pomlad kozarec »višnja«;

— takoj na začetku leta je treba izdelati plan dopustov, da se bodo enakomerno koristili;

— uredi naj se zobozdravstvena ambulanta, kupi potrebna oprema in zagotovi potrebnega stomatologa;

— Steklarna je dobila pri Jugoslovanski investicijski banki dodatni kredit v višini 50 milijonov dinarjev za obratna sredstva z obrestno mero 8%;

— izvoljeni so za člane šolskih odborov — zastopnike Steklarne, Vasilij Slenc in Alojz Santej, v svet stanovniške skupnosti pa sta bila izvoljena Silvo Benedik in Peregrin Gornik. Ti člani morajo poročati delavskemu svetu o delu teh organov družbenega upravljanja;

— razpravljali so o stanovanjski problematiki. Vloženih prošenj je preko 150, za razdelitev pa je bilo na voljo le 20 stanovanj. Stanovanjska komisija je upoštevala vse pogoje in prioritete vrstnem redu za dodelitev stanovanj. Soglasno je bilo sklenjeno, da dobijo stanovanja v stolpcih: Stane Orožen, Jože Peršič, Jože Vidmar, Peter Kavzar, Viktor Blaško, Anton Mlakar, Alojz Santej, Franc Zibret, Karli Grčar, Robert Halzer, Ilja Savković, Viljem Vračun, Jože Barič, Adolf Kalazar, Anton Išpar, Karel Tovornik, Avgust Novak, Adi Kraus in Mirko Zorec. Delavski svet pa si je pridržal pravico, da bo v drugi stolpcu, ki jo že gradi in ki bo predvideno vseljena v letu 1962, razpolagal s štiriimi stanovanji, ki naj bi jih dobili: Adolf Haberl, Viljem Petrič, Ivan Vreščič in Oto Volaj.

— Delavski svet je razpravljajal tudi o spremembi določenih osebnih dohodkov po posameznih panogah, ki služijo za izračun prispevka od izrednega dohodka. Ti osebni dohodki so se znižali za industrijo stekla od prejšnjih 176 na 144 din na uro. Zaradi te spremembe se bo prispevek od izrednega dohodka za dobo od januarja do junija zvišal za 13.695.000 din, vzporedno pa se bodo za to znižali čisti skladi za 10.545.000 din. To spremembo bo moral upoštevati delavski svet pri razpravi o izplačilu gibalnega dela osebnega dohodka.

V. V.

Predsednik Ljudske skupščine LRS, tovariš Miha Marinko, med hrastniškimi steklarji ob praznovanju 100-letnice ožjozja Steklarne

Dogovorili smo se, toda ...

Prejšnji mesec smo v našem kolektivu pregledovali polletne uspehe poslovanja na 7 sestankih po obratih. Na podano poročilo o gospodarstvu člani kolektiva niso imeli bistvenih pripomb. V razpravi pa so dali koristne pobude za nadaljnje delo, kritično so ocenili dosežane rezultate in v posameznih obratih in dali konkretne pobude za izboljšanje.

Po sestankih smo bili prepričani, da se bodo vsakodnevne napake pri našem delu v resnici odpravile s sodelovanjem vsega kolektiva.

Poudariti velja, da se nismo prvič dogovarjali o teh stvareh. Takih in podobnih sestankov smo imeli že več, vendar pa nismo prišli dlje kot do dogovarjanja. Vzroke za to smo iskali v nekaterih subjektivnih slabostih, češ da je pri nas taka navada, da tega ni mogoče uresničiti, itd. To je ena od naših slabih lastnosti, ki jo kaže, kakor ono drugo, da se ne upoštevajo sklepi organov samoupravljanja, čimprej odpraviti.

Tudi po teh sestankih, na katerih smo govorili o polletnem poročilu, lahko ugotovljamo, da se sprejeti sklepi ne izvajajo. Tehnično vodstvo ne izpolnjuje zadolžitve, mojstri oz. brigadirji so se držali dogovorov le nekaj dni. Tovarniško življenje pa teče po starem naprej, odnos do proizvodnje je še vedno takšen, kakršnen je bil doslej. Koristne delovne čase o katerem se je na sestankih precej govorilo — je tudi še vedno tako, kakršno je bilo doslej.

V zadnjem času smo uredili osebne dohodke. Ti so se močno povečali, proizvodnja pa ne. Zato bi bilo prav, da se spet snidemo in sklepamo. Toda to pot bi se morali dogovoriti, da bomo vse sprejete sklepe v celoti tudi izvršili.

A. J.

Na zagrebškem velesejmu

Obiskovalci, ki v zadnjih letih redno obiskujejo zagrebški velesejem in se zanimajo za steklarsko industrijo, priznavajo, da smo tudi v tej gospodarski veji dosegli napredek. Ko smo po velesejmu uredili o njem svoje vtise, smo ugotovili, da smo na tej manifestaciji našega gospodarstva dosegli svoj namen. Na izložbenem prostoru smo se letos pojavili z vrsto novih steklarskih izdelkov, ki so jasno pokazali tendenco naše tovarne. Tu so bili razstavljeni okusno stiskani servisi, primerni servisi za vino, liker in vodo ter stekleni izdelki za sodobno razsvetljavo.

O vsem tem velja povedati nekaj več. Vestni opazovalci in strokovnjaki so bili presenečeni nad napredkom v oplemenitenju novih izdelkov. Čudili so se, da je podjetje, ki je bilo poznano po stekleni embalaži, lahko napravilo tak kvaliteten skok. Predvsem je bilo mnenje teh obiskovalcev velesejma namenjeno razsvetljavnim telesom, ki so svojo lepo sodobno obliko pritegovali

pozornost vseh. Pred razstavnim prostorom naše tovarne je bilo vedno lepo število ljudi, med njimi pa se je večkrat znašel tudi kak arhitekt, ki je svoje navdušenje nad oblikami razsvetljavnih teles hitro sporočil predstavnikom na razstavnem prostoru. — Paviljon je smatral tudi naša RTV, za katero je dal tov. Vranešić kratek intervju.

Te ocene in priznanje so nam služila pri sklepanju pogodb. — Sklenili smo 70 pogodb, ki jih bomo morali realizirati še letos. Za to leto smo prodali 22 tisoč pihanih servisov, kar je našo komercialno presnetilo. Tudi o te

izdelke smo ugodno prodajali. Res je namreč, da kvaliteten izdelek ni težko prodati. Letos je bilo sicer lahko, toda konkurenca se nam približuje z velikimi koraki. Naša naloga je, da v kvaliteti še hitreje stopamo naprej in se ne upavamo na doseženi uspehi, sicer nam bo ob konkurenci lahko trda predla.

Velesejem nam je pa odprl tudi bolna mesta — cene. Trg zahteva dobro, a ceneno blago. Vedno naših cen je na svetovni ravni, potrebni so pa seveda tudi popusti. V teh rečeh je trg krut in neumljen, ne pozna nobene sentimentalnosti in ti vrže v obraz

bolečo resnico. Najsi so naši izdelki še tako kvalitetni, jim cen vendar ne more določiti naš kolektiv, ampak so odvisne od trga, od ponudbe in povpraševanja.

Sodelovanje našega kolektiva z znanimi kvalitetnimi izdelki je na takšnih prireditvah poučno in koristno. Napravi nam lahko veselja, a tudi grenka spoznanja in presenečenja, pokaže nam resnično stanje na trgu, ki bo v bodočih letih glavni regulator cen. Kdor se ne bo pokoraval železnim zahtevam trga in misli, da lahko proizvaža samo zato, da proizvaža, se bo znašel prej ali slej v velikih težavah.

M. M.

Mladina pred novimi načrti

Po enoletnem življenju organizacije Ljudske mladine v našem podjetju se zdaj mladina resno dogovarja o novih načrtih in delu v prihodnje.

Prav je, da zato pogledamo, kaj je bilo v zadnjem času v mladinski organizaciji sploh storjeno. Lahko namreč ugotovimo, da je ostal celoten delovni dogovor le na papirju. V največji meri je za to kriv dosežanje tovarniški komite organizacije Ljudske mladine, ki ni skupaj s člani LMS začel izvrševati sprejetih sklepov letne konference. Tako, kakor smo pogrešali samoiniciativnosti v delu tovarniškega komiteja LMS, smo jo pogrešali tudi pri sekretariatu aktivov. Sicer velja priznati, da je imel tovarniški komite LMS v tem

obdobju nekaj skupnih sestankov s tovarniškim komitejem ZK, kjer so se dogovarjali o konkretnem delu. Tovarniški komite ZK je reševal tudi nekatera druga vprašanja v želji, da bi bilo delo mladinskih aktivistov čim lažje. Vendar pa so bila ta prizadevanja zaman, ker mladinski aktivisti niso pokazali pripravljenosti življenja po nekaj ur na teden za delo v svoji organizaciji.

Napak bi bilo trditi, da mladi delavci in delavke iz našega podjetja niso delavni na raznih področjih družbenega življenja, aktivno ni bilo le vodstvo. Mladi delavci so namreč v letošnjem jubilejnem letu aktivno sodelovali na vseh praznikih, ob dnevu mladosti, ob praznovanju krajevnega

praznika itd. Precej jih sodeluje v društvi, organih samoupravljanja itd.

Mladi delavci in delavke se živo zanimajo tudi za dožajanje okrog sebi. Pa tudi za popravke pravilnika o dodelitvi osebnih dohodkov, za razvoj in delo ekonomskih enot, toda njihše jih ni povabil k razpravljanju in dajanju predlogov, zato ni prav nič čudno, če so bili včasih o teh vprašanjih v dvomih.

O teh in še nekaterih drugih vprašanjih so govorili mladi zdaj na sestankih pred volitvami novih vodstev, govorili so pa tudi o svoji vlogi pri izpolnjevanju proizvodnih nalog, o odnosih do sredstev za proizvodnjo, o možnostih izobraževanja itd. Naloga vseh v podjetju bo, da se pomaga mladini v vseh pogledih. S sodelovanjem in z združenimi močmi bomo ustvarjali in k družbi boljše in boljše življenje.

Upajmo, da bodo uspehi dela mladinske organizacije vidni že kaj kmalu po letnih konferencah in da bomo lahko govorili prihodnje leto o uspešnejšem delu mladinske organizacije v Steklarni.

A. J.

Obisk nemškega kupca

Pred dnevi nas je obiskal zastopnik iz nemškega podjetja "PETER WERK" iz Münchna. — Zanimal se je za nadaljnjo dobavo steklenih izdelkov za njihove potrebe. Kupil je nadalje več vagonov razsvetljavnega stekla. Imenovani kupec bo naš stalni odjemalec tudi prihodnje leto ter računa, da mu bomo poslali vsak mesec po en do dva vagona razsvetljavnega stekla.

Naš dom v Bohinju

Da, ta dom je sedaj res naš. Vsi smo dali zanj deleže, in če danes v Bohinju vprašate, kje je Dom steklarjev, vam bo vsak domačin pokazal hišno številko 99.

Vsi koristniki letošnjega letnega dopusta se lahko o vsem samo pohvalno izrazijo: hrana je odlična, osebje domače in ustrežljivo. V domu in okrog njega je dovolj miru. Višinski zrak umirja živce. Planina in gore vabijo. Tiha in čista jezerska gladina je prelepa, naravna obala in mehke steze privlačujejo večerne sprehajalce k sprostitveni užitku lepote, ki jih nudi ta prelep kotiček, oklenjen med naše gore.

Za leto smo končali, toda v domu še ni utihnulo delo. Ker bočemo imeti v njem vse praktično in udobno, je treba še marikaj napraviti. Streho je treba obnoviti. Električne napeljave je tudi treba urediti. Kuhinja mora postati bolj prostorna. Jedinico bi radi novo, da bi lahko služila tudi ob slabem vremenu kot dnevna ali klubska soba. Preurediti moramo ostale sobe. Za

upravnika je potrebno stanovanje.

Spomladi bo treba vzeti v najem kočice obale, kjer bi napravili kabino za kopanje. Vse to bomo morali napraviti še sami. Šele potem bo dom res naš Dom steklarjev in drugim za vzgled, da se vzpodbudo, da se napravijo še drugi podobni objekti. Potrebni smo odlični vsi starejši kakor tudi naš mladi rod. Letošnje leto je letovalo v Bohinju 252 članov našega kolektiva, ki so ostali tamkaj po deset dni.

V. V.

Korak naprej

Stanovanjska skupnost v Sp. Hrastrniku se je po daljšem času preselila v svoje prostore, v stavbo, katero je sama investirala in gradila. Do sedaj je v stavbi urejena pisarna, medtem ko bo servisa delavnica tudi v kratkem začela delati. O tem vprašanju so mnogo govorili na zborih volivcev. Servisa delavnica bo nudila hišnim svetom in stanovalcem svoje usluge z raznimi popravili, ki bodo precej cenejša kot pri obrtnikih. Sredstva za gradnjo servisa je prispeval kolektiv Tovarne kemičnih izdelkov v znesku 1 milijona din, Steklarna pa je prispevala lani 850.000 din in letos 500.000 din.

Z izgradnjo servisa bodo hišni sveti in stanovalci mnogo pridobili, ker bodo imeli usluge na razpolago v svoji neposredni bližini.

Stanovanjska skupnost teži sedaj za tem, da bi uredila vzgojno-varstveno ustanovo, nato pa še druge uslužnostne delavnice, kakor na primer čevljarstvo in krojaštvo. Za prihodnje leto so pa v načrtu pralnica in otroška igrišča.

R. R.

Letovanje mladine iz Hrastrnika

Letos je letovalo iz hrastrniške občine v raznih domovih in v sestavu organizacij 890 mladincev in mladink. Od tega jih je letovalo 485 v organiziranih počitniških domovih, ostali so pa letovali v raznimi društvi in organizacijami.

66

Zamisel je dobra

Vedno in povsod slišimo opazke, da v Sp. Hrastrniku primanjkuje prostorov za razvedrilo članov kolektiva po delu. In res je tako. Razen gostilne, kino dvorane, igrišča in saj in še delno slabega kegljišča ni prostora, kjer bi se člani kolektiva po delu lahko razvedrili.

Krajevna SZDL, sindikalna podružnica in stanovanjska skupnost so pred tedni sklicale sestanek, da se pogovorimo o vseh možnostih "rekreacijskega centra" v Sp. Hrastrniku, ki bi služil članom kolektiva Steklarne in Tovarne kemičnih izdelkov. Ta center naj bi se zgradil nad postajo na bivšem Dirmajerjevem posestvu. Načrti bi predvideli sledeče objekte: najprej bazen, igrišče za košarko, odbojko, otroško igrišče in stavbo za klubske prostore, v kateri bi se napravilo še sodobno kegljišče. Ideja

je bila sprejeta. Izvoljen je bil gradbeni odbor s tovarišem Tranterjem na čelu ter s predstavniki iz Steklarne in Tovarne kemičnih izdelkov.

Glede soglasnosti ObLO Hrastrnik ni zadržkov. Načrt za vse to bo dala izdelati Steklarna. Finančna sredstva naj bi za začetek prispevali člani kolektivov z delom v tovarni. Celotna gradnja naj bi se napravila v etapah. Najnujnejše pa je, da se zgradi bazen.

Prosimo članke kolektiva, da izrečejo o načrtu svoje mnenje. Vse predloge in pripombe bo naše glasilo objavljalo.

Zamisel je res obsejna, vendar jo je ob sodelovanju članov obeh kolektivov mogoče v prihodnjih letih izvesti. Potem bomo lahko rekli: — Tudi mi imamo sedaj nekaj, kar smo sami zgradili!

Rigo

Spoznajmo se tudi s tem

V našem delovnem kolektivu smo ustanovili 9 ekonomskih enot. Izvoljeni pa so bili 4 obratni delavski sveti, in to v naslednjem sestavu:

1. PRIPRAVA ZMESI, TOPLENJE IN PROIZVODNJA (smatra se, da je ta obratni DS v največjem sestavu).

Predsednik ODS tov. Viljem Zaletel, namestnik Anton Mlakar. Komisija za odpuščanje: predsednik Viljem Brakun, člani Adi Trnkar in Marija Klajn.

Disciplinska komisija: predsednik Franc Zupanek, člani Slavko Strbucelj in Jože Prah.

2. BRUSILNICA IN DEKORATIVNI ODDELEK:

Predsednik ODS tovariš Franc Poljšak, namestnik Mile Gnjdjič. Komisija za sprejem in odpuščanje delovnih razmerij: predsednik Stane Drame, član Boris Logar in Gusta Knaus.

Disciplinska komisija: predsednik Maks Jazbinšek, člani Savo Tosič in Elza Lotčnik.

3. POMOŽNE DELAVNICE IN ENERGETIKA:

Predsednik ODS Rudi Kirhmarjer, namestnik Roman Spacapan. Komisija za sprejem in odpuščanje delovnih razmerij: predsednik Jože Majcen, člani Franc Podmenik in Viljem Ravnar.

Disciplinska komisija: predsednik Nace Klemen, člani Nande Majcen in Mirko Knez.

4. SKLADIŠČE ZAGOTOVLJE- NIH IZDELKOV IN

TRANSPORT:

Predsednik ODS Zoran Klemen, namestnik Janez Slana. Komisija za sprejem in odpuščanje delovnih razmerij: predsednik Ivan Petrlin, člani Jože Omerzel in Franc Dobrina.

Disciplinska komisija: predsednik Mirko Krošlina, člani Stefa Debelak in Anton Velej II.

Pregled proizvodnje avtomatskih strojev

Osrednji delavski svet Steklarne Hrastrnik

Po sestanku z brigadirji

„Poglejmo stvari do dna, — je dejal tehnični vodja inž. Mrcina na skupnem sestanku v Steklarni. Namen sestanka je bil, da ljudje prinesejo zaključke o delu posameznih brigad za izdelovanje kozarcev z nogo, in o brusilcih, nadalje o pregledovalkah. V naši tovarni je bil nekaj časa tudi strokovnjak iz Rogazke Slatine, da bi pomagal brigadam za izdelovanje kozarcev z nogo in da s tem pripomore k povečanju proizvodnje in k zmanjšanju odpadkov, tako v samem obratu kot v brusilnici.

Ko so ocenjevali posamezna vprašanja, so prišli do sklepa, da je treba v večji meri strokovno delati z mladimi delavci v tovarni. Prav tako je bilo ugotovljeno, da je treba zmanjšati odpadke pri brušenju in pri obzi-

ganju kozarcev v brusilnici. Izrečeno je bilo tudi, da je kriterij za oceno kvalitete včasih prester, na kar so bile opozorjene navzoče pregledovalke in vodja kontrole.

Opaziti je namreč bilo, da je znašal odpadki pri kozarcih z nogo tudi do 50 odstotkov, kar vsekakor ni več rentabilno za podjetje ter ima kolektiv čisto izgubo pri takšnem načinu dela. Po ugotovitvah organov tehničnega vodstva pa je bilo dognano, da je ta velik odpadki z večjo pazljivostjo mogoče zmanjšati na minimum. Praktično: delavnica je napravila preko 1000 kozarcev, v brušenju je bilo 900 kozarcev, po kontroli pa je ostalo po brušenju 791 dobrih kozarcev za prodajo. Pri odpadkih so ugotovili, da je bilo največ kozarcev ubitih pri obzižnem stroju, medtem ko so pri brušenju ugotovili le 23 primerov loma. — V drugem primeru je odšlo v brušenje 882 kozarcev, dobrih kozarcev je pa ostalo 728, od katerih se jih je pokvarilo 69

pri obzižanju, pri brušenju pa so je zlomilo le 29 kosov. Iz tega je videti, da je z boljšim delom in večjo pazljivostjo mogoče zmanjšati lom na minimum. To so kar lepi uspehi proti rezultatom, ko so kozarci šli na brušenje brez kontrole. Mojster-brigadir mora pri skupini kozarcev resnično odigrati vlogo mojstra, kajti v nasprotnem primeru pride po njegovi površnosti do velikega odpadka.

Na sestanku so analizirali še druge napake po posameznih obratih, tako na primer nered in nečistočo v samih delavnicah, kar kor tudi nered v brusilnici. Tovarna ima brusilnico, vendar je v določenih primerih zelo zane-marjena. Odgovornost za to nosijo gotovo vodilni ljudje v tem oddelku. Prav posebno brigadirji. Podobno velja za vezalnice in notranji obrat.

Sestanek je bil zelo kritičen, vendar koristen. Se večkrat ga je treba sklicati, pa se bodo napake odpravile.

V. V.

Treba bo poživeti delo obratnih delavskih svetov

Z uvedbo ekonomskih enot v našem delovnem kolektivu je bilo potrebno, da je sindikalna podružnica začela s formiranjem in izvolitvijo obratnih delavskih svetov. Vendar z izvolitvijo samih obratnih DS še ni bilo storjeno vse. Na zborih volivcev v posameznih enotah so govorili o problematiki, pred katero stojijo danes naši delovni kolektivi. O problematiki, ki bo terjala od vsakega zaposlenega vso poštenost in zavzetost, da bomo izpolnili naloge, katere smo si zadali.

Ugotovitev, da smo polletni plan dosegli samo s 94,87% ali 5.048 tonami proizvodnje, ne sme biti vseeno izvoljenim obratnim DS glede izvršitve plana do konca leta. Nujno bo potrebno takoj začeti s konkretnim izvajanjem sprejetih zaključkov na zborih, ki smo jih imeli v posameznih ekonomskih enotah ter sestankih brigadirjev v obratih. Sklepi ne smejo ostati samo na papirju. Sindikalna podružnica je dolžna, da nudi vso pomoč za nadaljnje delo obratnim DS, da se začne težkoče čimprej prebudi. Da bo bolj jasno tudi ostalim članom kolektiva, kaj lahko obratni DS obravnava razen vseh stalnih problemov v svoji ekonomski enoti, navajamo:

- obravnavajo naj vse zadeve, ki sodijo v pristojnost ekonomskih enot, vključenih v ustrezni delavski svet;
- pripravljajo in sprejemajo letne in operativne plane ekonomskih enot, ki pa morajo biti v skladu z letnim planom podjetja;
- predlagajo nastavitve in odstavitev vodilnih in drugih delavcev, ki jih nastavlja in odstavlja upravni odbor podjetja;
- obravnavajo in potrjujejo poročila in predloge vodilnih delavcev ekonomske enote o poslovanju ekonomskih enot;
- sprejemajo poslovilne o delu delavskega sveta ekonomskih enot;
- obravnavajo ukrepe za izboljšanje proizvodnje, povečanje storilnosti, zmanjšanje proizvodnih stroškov, kvalitete izdelkov, zmanjšanje loma in odpadka;
- sprejemajo ukrepe za boljše disciplino v ekonomski enoti, in na sploh rešujejo spore v ekonomski enoti in med njimi;
- sprejemajo potrebne ukrepe za izvajanje HTZ službe v skladu s pravilnikom o higiensko tehnični zaščiti;
- formirajo oziroma ustanavljajo komisije za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij in druge komisije;
- sprejemajo plane delovne sile za ekonomsko enoto;
- obravnavajo druge zadeve, ki jih centralni DS prenese v pristojnost obratnih DS itd.

Razen teh nalog imajo sigurno tudi pravico da obravnavajo in odločajo o obračunih in finančnih uspehih ekonomske enote. Skratka: o vsej problematiki v enoti, kjer je obratni DS bil izvoljen.

K sedanjemu stanju lahko poudarimo, da že pri sedanjem obsegu pristojnosti obratnih delavskih svetov le-ti sprejemajo nase velik del odgovornosti za poslovanje in uspeh v podjetju.

Treba bo le še konkretno s sodelovanjem pripomoči h kvalitetnemu delu obratnih DS, ker le tako bo izvolitev teh upravila svoj obstoj.

Rigo

Upravni odbor Steklarne je zasedal

Z RAZŠIRJENEGA PLENUMA OBČINSKEGA KOMITEJA ZK V HRASNIKU

Pospešimo družbeno aktivnost

Razprava o gospodarskih in političnih vprašanjih komune Hrasnik je v celoti podprla gledišče in ugotovitve sekretarja občinskega komiteja, ki je ugotovil, da je opaziti napredek, zlasti v aktivnosti subjektivnih sil, in prizadevanju in odnosu proizvajalcev, v sodelovanju med podjetji in občinskim ljudskim odborom in v organizacijah, ki se ukvarjajo z uveljavljanjem novega gospodarskega sistema. Hkrati s tem pa je ugotovil, da so v komuni doslej še vedno sprejemali predpise o novem gospodarstvu preveč bukvalno in v določenih primerih kampanjsko. Tako so v investicijah bila pretežno mišljenja, da je treba gospodarske domala povsem ustaviti, negospodarske pa v celoti nadaljevati, čeprav objektivne okoliščine zahtevajo enakomerno gibanje vseh potrebnih investicij. Pri ekonomskih enotah je bila težnja po teh za vsako ceno v čim večjem številu navadno ne glede na gospodarsko utemeljitev. Razprave o novem gospodarstvu in sistemu so zajele predvsem vse občinske forume in vodstva podjetij vključno z delavskimi sveti in upravnimi odbori, niso pa zajele tudi vseh neposrednih proizvajalcev, zato so med temi lahko ostale pretežno še razprave le o povzemanju osebnih dohodkov na nivoju mezdne miselnosti. Prav zaradi tega je potrebno splošno aktivnost, ki je dosežena z dosedanjim delom okrog uvajanja novega gospodarskega sistema še nadaljevati in pospešiti to aktivnost med neposrednimi proizvajalci.

Okrog teh vprašanj je značilna ugotovitev, da je določena stopnja decentralizacije delavskega upravljanja v resnici na pol poti, kajti niso še jasne pristojnosti centralnih delavskih svetov in primerjavi s pristojnostjo obratnih delavskih svetov. Prav tako je ob tem aktualno vprašanje preciznosti v pristojnostih svetov in samaga ljudskega odbora in drugih forumov. Dogodki zadnjega časa potrjujejo, da je ljudski odbor, zlasti zbor proizvajalcev sposobno posegal v urejanje gospodarstva v komuni in da se je z uspehom posluževal sredstev, ki so mu v ta namen na razpolago, vendar so prav ob takšni aktivnosti zapažena doslej že dokaj ustaljena mišljenja pri vodstvih podjetij, da so na osnovi zakonskih določil že do te mere samostojna, da jim ljudski odbor ali zbor proizvajalcev ne moreta ničesar pri njihovem samostojnem ukrepanju, pa čeprav je to ukrepanje v nasprotju z načeli, ki jih je v družbenem interesu zbor proizvajalcev ob pomoči političnega vodstva dolžan uveljaviti. Kaže, da so takšni liberalistični nazori,

Predavanja in jezikovni tečaji

Delavska univerza v Hrasniku je konec prejšnjega meseca pripravila še zadnja predavanja o geografski konferenci. Vseh predavanj o tej temi je bilo 18. Prejšnjega meseca se je pričel tudi jezikovni tečaj za nemščino, za angleščino pa v teh dneh. Začela se je tudi ekonomska srednja šola, in sicer II. letnik, prvi pa bo začel z delom, v kolikor bo dovolj interesentov. Večerna šola za odrasle bo delovala predvideno v Jaginčnici in Hrasniku.

Pripravljajo tudi seminar za člane šolskih odborov.

Naravnost k »Fotografirju«, da bo povečal

da je vse možno, kar zakon izrecno ne prepoveduje, ponekod dokaj zakoreninili.

Ob uvajanju ekonomskih enot je očitno, da je bilo precej zaletavosti, in kaže to vprašanje še enkrat proučiti in ustanoviti le take ekonomske enote, ki imajo resnično gospodarsko utemeljitev, ob vprašanju ekonomskih enot v manjših podjetjih pa je za razmisлити o tem, ali ta podjetja po svoji vsebini že itak niso ekonomska enota v celoti. Marsikje so ekonomske enote smatrali zgolj za možnost povečanja osebnih dohodkov. Izrazita težnja le po večanju osebnih dohodkov se izraža v nekaterih strokovnih krogih, ki se lahko pohvalijo sicer z veliko stopnjo strokovne sposobnosti, so pa brez vsake družbene usmerjenosti, zlasti pa jim primanjkuje daljšega koncepta družbenega razvoja. To opozarja na razvijanje tehnokratske miselnosti v podjetjih, kar utegne postati družbeno škodljiv pojav, na kar moramo biti že zdaj pozorni. Prav zaradi izrazitih pojavov materializma v negativnem, zgolj dobičaskem smislu je potrebno pospešiti izgotovitev pravilnikov o delitvi čistega in osebnega dohodka. Praktičen primer gradbene podjetja kaže, da ne bi prišlo v podjetju do nevestnosti, če bi

tamkaj že imeli sprejet pravilnik o delitvi čistega dohodka, ki ureja možnosti delitve osebnega dohodka.

Težnja po zviševanju osebnih dohodkov se odraža tudi v zdravstvu, kjer pa kaže kakšno povišanje že zdaj, da je gospodarsko neutemeljeno. Povsem neurejeno pa je to vprašanje še vedno v šolstvu, kjer je potrebno najprej še storiti prve korake v razčiščenju pojmovanja samostojnosti v gospodarstvu s sredstvi šol.

V splošnem se je osredotočila vsa razprava v sklopu, da je nujno analizirati celotno dogajanje doslej in tudi pozneje, in sicer ne prenehati, da bo mogoče reagirati na vsak pojav kršenja socialistične morale še preden bi se tak pojav utegnil razviti v družbeno neprimerno gospodarjenje. Zaradi tega je nujno potrebno uveljavljati stališče občinskega političnega vodstva v vseh komuni z doslednostjo, ki jo je zahtevali zlasti od vseh komunistov in tudi vseh volilnih ljudi v podjetjih, med katere brez dvoma sodijo v gospodarstvu tudi strokovnjaki, ekonomisti, predstavniki delavskih svetov in upravnih odborov, sindikalnih podružnic in podobno osebje.

V kolikor med temi ne bo potrebne družbene odgovornosti, je

Z beležnico po tovarni

Z današnjo številko Steklarja bi nazival nekaj problemov v našem podjetju in prikazal tudi nekaj novosti.

Prav gotovo se vsak obiskovalec, ki pride v hrastniško steklarino, ustavi pred našimi avtomati. V avtomatski proizvodnji steklenih izdelkov smo napravili nekaj sprememb, ki se ugodno odražajo v proizvodnji. Do sedaj smo izdelovali določene izdelke — kakor na primer peniciline — na trojnikih (to je po 3 steklenice na enkrat). Ta način proizvodnje pa nam je delal težave. Imeli smo namreč zelo veliko odpadkov. V letošnjem septembru so pa v tovarni obratovali trije avtomati, ki so v glavnem izdelovali peniciline, steklenice za tuš, Etolke, lončke. Vseh izdelkov je bilo dnevno okrog 120.000 kosov. Povožno je, da so avtomati to količino izdelali dnevno z modeli — enojniki. Drugo je, da se je ob tem načinu dela odpadke znatno zmanjšal. Prej je bilo

odpadkov okrog 40 in tudi preko 50%, sedaj jih je pa samo še okrog 22—28%. Da se je položaj izboljšal, je seveda zahvaliti tudi pravilnemu planiranju remontov in pa takojšnji izmenjavi modelov ali preoblikovalcev. Sedaj je izmenjava, če je potrebno, tudi tedensko. Seveda je pa ta uspeh pripisati tudi zavzetosti delavcev pri avtomatih.

Sedaj je sezona tudi za razsvetljavno steklo. Največ teh izdelkov izvažamo v Zahodno Nemčijo. V razsvetljavnem steklu se je kvaliteta znatno izboljšala, treba je pa še zmanjšati odpadke pri strojih in v obratu največkrat ne presega pri brušenju tega stekla. Odpadek 20%. Z izjemo nekaj delavnic vse ostale kvaliteto delajo. Novost je nadalje, da izdelujemo sedaj že več vrst tulp na »kiko« stroju in da se proizvodnja stalno izboljšuje, kolektiv pa prinaša znatne dohodke.

V obratu se prav tako opazijo porast proizvodnje na stroju Wolf. Povečanje proizvodnje smo dosegli z montažo posebnega kompresnega priključka za ta stroj. Pa ne samo porast proizvodnje je opaziti, »narobe« tudi kvaliteta kozarcev se je izboljšala. Izdelki so brez ostrih robov in tudi znatno lažji so, kot so bili doslej.

V mesecu oktobru predvidevamo začetek dela na C banji, medtem ko je v načrtu, da gre v remont IV. banja iz starega obrata. Predvideno je nadalje, da se bo potem v novem obratu B banja prebarvala za rjavo steklo.

Težave so tudi, da se opaža znaten odpadke v brusilnici pri skupini kozarcev. Tega je pripisati predvsem nepazljivosti pri delu. Sam lom znaša pri tem izdelku tudi od

10—15%, medtem ko je normativ odpadka predpisan s 4,5—6 odstotkov. To se mora popraviti. Da bi se položaj izboljšal, je predvideno, da se da v pogon brusilni stroj na tekoči trak. Na novo se namerava preurediti tudi tekoči trak za prevoz posod kozarcev.

Pri obhodu skozi tovarno opazimo, da v starem obratu nekaj gradijo. Tu namreč nameravajo povečati prostor za skladišče za zgotovljene steklene izdelke. Skladišče mora biti zgrajeno do pričetka inventure. Sedanji prostori skladišča so namreč zelo slabi, izjemni skladišče v novem poslopiju. V posameznih predalih polic leži namreč po več izdelkov, kar ob odjemu povzroča neprijetno prelaganje, pri čemer nastaja nepotreben lom.

S preselitvijo materialnega skladišča, ki je sedaj v lepih prostorih v novem obratu, je tovarna pridobila prostor. Po dosedanjih razgovorih naj bi se semkaj prestavila stekloskladišnica. Ta oddelek bo namreč potreboval več prostora, ker bo najbrž prišla v obrat nova tiskalna peč za žganje steklenih izdelkov. To bo vsekakor velika pridobitev za naš kolektiv, ker bomo izdelke lahko žgali doma, prav po sebnih izdelke za razsvetljavo. Te namreč sedaj v glavnem izvažamo brez slikanja. — Na sedanjem prostoru slikarnice je predvideno, da se povečajo prostori za brusilnico.

Prav tako je v načrtu preselitev papirnice, v katero pride potem delavnica za remont kiko strojev in tudi skladišče za kiko modele. Ta reorganizacija oz. prestritev je nujna, da se izboljšajo tehnični pogoji za tovrstno proizvodnjo, ker so regulirne priprave za kiko stroje preoddaljene.

O priliki še kaj več.

na mestu vprašanje, ali smo lahko zadovoljni samo z enostransko aktivnostjo posameznikov v podjetju. Umetnost je pričakovati od vseh čim več v komuni, vključno z vsemi proizvajalci in drugimi državljanji, da bodo kar najbolj aktivni v prizadevanju za napredek komune v celoti, posebej pa v gospodarstvu, ki daje osnovo vsemu nadaljnjemu razvoju.

Viktor Širec

Vtisi z obiska v Avstriji

V mesecu juniju je dobila godba hrastniških steklarjev povabilo steklarske godbe iz Bärnbacha na proslavo 30-letnice obstoja tamkajšnje godbe. Godbeniki smo se udeležili odzvali. Odlili smo v Avstrijo dne 12. avgusta, vrnili smo se pa 14. avgusta.

To srečanje med dvema godbama iste stroke je napravilo na nas najbolj vtis, saj smo ob tej priliki spoznali življenje avstrijskega delavca in ga lahko primerjali z življenjem pri nas. Na kratko bomo posdarili prirčen sprejem naših godbenikov, ki ga nismo pričakovali. Ob prihodu v Bärnbach so nas pričakali domači godbeniki s

pozdravno koračnico, nato pa nam je predsednik izrekel prisrčno dobrodoščilo. V kratkih besedah je poudaril potrebo po medsebojnem sodelovanju in zblizovanju držav med posameznimi državami z različnimi družbenimi sistemi, da odpravimo sovražnost med narodi, zlasti v sedanjem napetem mednarodnem položaju. Ta obisk jim bo ostal tudi v trajnem spominu.

Za dobrodoščilo se je zahvalil naš kapelnik Vili Zaletel in se jim zahvalil za vabilo, kateremu smo se radi odzvali. O poglobljanju prijateljstva in sodelovanja med kulturnimi društvi je govoril tov. predsednik Zibret na slavnostnem jubilejnem koncertu, na katerem smo v drugem delu sodelovali tudi mi z jugoslovanskimi in slovenskimi skladbami. Dosegli smo velik uspeh, kar so pričale izjave tamkajšnjih glasbenih strokovnjakov in tudi aplavz, ki smo ga doživeli.

Naslednji dan se je formalni sprevod skozi mesto, v katerem je sodelovalo 11 godb na pihala, med njimi tri steklarske in tri rudarske. Pozdravni govor je imel ob tej priliki domači župan in tudi črni načelnik. Oba sta nam izrečila do-

brodoščilo. Na tej slovesnosti smo tudi vsi dobili spominska darila.

V razgovorih, ki smo jih imeli z Avstrijci, smo spoznali, da tudi v Avstriji ni za delavca tako, kot slišimo v propagandi. Cene potrošnih predmetov so tamkaj mnogo višje kot pri nas, zlasti če primerjamo vrednost avstrijskega šilinga z našim dinarjem. Iz izjav posameznikov smo puzeli, da se avstrijski delavec bori za iste cilje, ki jih je naše ljudstvo v Jugoslaviji dobojevalo v revoluciji med drugo svetovno vojno. Spoznali smo njihovo življenje in videli, da tamkaj še vlada kapitalizem, medtem ko pri nas že sami upravljamo z družbenimi sredstvi. Spoznali in videli smo, da je naše življenje lažje in boljše, predvsem je, če pogledamo našo socialno zakonodajo in jo primerjamo, da o ostalem sploh ne razpravljamo. Videli smo tudi, da si vsi, ki so na kakršen koli način pobegnili v Avstrijo, žele spet nazaj v naše lepe slovenske kraje in, na svojo svobodo, socialistično Jugoslavijo. Se vedno velja izreči: »Povsod je lepo, a najlepše doma« — zato smo se tudi z veseljem vrnili v domovino.

J. K.

Naši Svobodarji

Imel sem priloiko razgovarjati se in bil zelo presenečen nad dobro uspešnim občnim zborom Svobode II v Sp. Hrasniku. Če samo številno udeležencev je pričalo, da je zanimanje za kulturnoprosvetno delo zelo veliko.

Poročilo tov. Jožeta Kastelca je kritično ocenilo delo društva, prav posebno pa delo dramske sekcije. Pozočja razprava pa je pokazala, da so imeli v dramski sekciji obilo problemov in da je bilo vendar kljub vsem težavam ne nekaj uspehov — saj ni bilo prostorov, imeli so problem režiserja in tako dalje. Z novim režiserjem ima ta sekcija mnogo možnosti za nadaljnje uspehe.

Pevski odsek je v zadnjem času tudi začel v krizo, o čemer je obširno poročal tov. Franc Pajtel. V glavnem nosijo krivdo nekateri pevci, ki izostajajo od vaj. Podobno je z ženskim zborom. Kljub temu pa je imel pevski odsek preteklo poslovno leto več uspešnih nastopov. Prav posebno se je izkazal ob praznovanju 100-letnice hrastniške Steklarne. Potrebno pa bo pritegniti v pevski zbor več

mladih pevcev, kajti le tedaj je računati na uspeh, kajti stari pevci in pevke odhajajo.

Delo godbenega odseka je bilo skozi vse leto precej arižno, saj je godba nastopila kar 25-krat doma in izven Hrasnika. S koncertom ob stoletnici tovarne je imela godba dosti dela, prav tako s pripravami za gostovanje v Avstriji. Godba šteje danes 31 članov. Pohvale vredno je, da se v godbi učijo danes kar 20 mladincev in pionirjev, tako da se za kader ni treba bati.

Delo šahovske sekcije je bilo — lahko rečemo — najbolj plodno, saj so imeli šahisti nešteto zelo uspešnih nastopov. Tov. Cveto Milenkovič zelo marljivo vzgaja mlade šahiste. Pa tudi sam igra kvalitetno ter uspešno zastopa šahiste iz Sp. Hrasnika.

Razprava o celotnem delu društva je bila zelo živahna, tako da v prihodnosti lahko pričakujemo še več uspehov v posameznih sekcijah Svobode. Zeleti je pa, da bi pritegnili še več mladih v delo kulturnoprosvetnega društva.

Rigo

Anketa o družbeno-ekonomskem izobraževanju

Delavska univerza v Hrasniku je razpisala anketo o družbeno-ekonomskem izobraževanju v podjetjih hrastniške občine. Anketo naj bi izpolnili vsi, ki so udeleženi v delavskem upravljanju in katerim je to znanje tudi iz drugih virov potrebno. Odgovorjati bodo na vprašanja: o tem, ali samoupravni organi v kolektivu v celoti odpravljajo svojo vlogo, ali so člani samoupravljanja v zadostni meri usposobljeni za opravljanje svojih nalog, v kakšni meri je omogočeno ostalim članom kolektiva sodelovanje v upravljanju in kako so pripravljeni za izvrševanje takih dolžnosti.

Važno vprašanje je tudi, ali je potrebno za učinkovitejšo sodelovanje v upravljanju poglobiti poznavanje sistema samoupravljanja in dolžnosti in pravice članov kolektiva. Anketa vsebuje tudi niz vprašanj, ki pri tem pridejo v poštev za proučitev, kolektivom pa je dana možnost, da predlagajo še dodatne teme. Anketnih listov je razposlanih okrog 1000.

or

or

Zavest mladine 1941. leta

Ze Novo leto 1941 ni nič prida obetalo. Može so modrovali, da »diši po vojni«, otroci smo se mučili krog njih in tuhtali v svojih glavah, da mora biti vojna nekaj strašnega. Vsa si jo je po svoje tolmačil.

Takrat sem bila članica mladinskega pevskega zbora in krožka, v katerega so pogosto prihajali mladinci — študenti, skojevci. Najbolj reden obiskovalec je bil naš narodni heroj JOŽE MENIH — RAJKO. Vžljubili smo ga, saj je bil zelo skromen, vedno nasmejan in dober pripovedovalec. Med nami je začel orati ledino in nas začel vzgajati po načelih SKOJ. Hotel nam je vcepiti ljubezen in spoštovanje do sočloveka. Toda to ni dolgo trajalo. Le dobre tri mesece — in že smo začutili okupatorjev škorenj. Jože Menih se je tedaj umaknil v ilegalo in se kratke čase zadrževal v gozdovih in bližnji okolici, od koder nam je nekajkrat še poslal sporočila o nalogah, potem pa se je moral zaradi zasledovanj in izdaj umakniti in se je pridružil formirajoči se operativni enoti.

Kakšno je bilo pravzaprav delo NOV? Starejši mladinci in mladinke so ob kapitulaciji stare Jugoslavije (jugoslovanske vojske) nabirali in shranjevali orožje, municijo in obleko. Najbolj smo pa prenašali pošto, hrano, denar za partizane, kar vse so nam dajali pristajši OF. V lekarno so nas pošiljali z različnimi recepti po sanitetni material.

Naj opišem nekaj dogodkov iz prvih let okupacije. — Delala sem v steklarini, po naročilu partizana Lovžeta je bilo treba zbrati 100 250-gramskih stekleničic in jih prinesli na določeno mesto v roku 15 dni. Sestro sva ugrabili, kako bi to stvar »speljali« in katere tovarišice, najine sodelavke, bi pritegnili v pomoč, tako da bi ničesar ne zaslužile. Najlaže je bilo to speljati v nočni in popoldanski izmeni, ko smo iz tovarne odhajali ponoči, ker takrat je bilo važno le, da si žel mimo vratarnice — na cesti ti pa nihče ni več brskal po torbici ali žepih, ko smo v večjih grupah odhajali proti domu. Patrulje nemških vojakov, v katerih so bili po večini starejši možje, so se s tem smejali vrvež, ki smo ga delali.

Steklenice sva odnašali izmenično s sestro in vselej pri izhodu izkoriščali prerivanje in vrtanje. Prav tako je bilo z odnašanjem papirja za razmnoževanje letakov v prvem letu okupacije. Toda ko

so obležali na cesti na tem papirju razmnoženi prvi letaki, je bil pred glavnim vhom v steklarino razbošen razglas, da bo vsakdo, ki bo odnesel iz tovarne papir, izključen za »bandita« in smrtno kaznovan. Kljub vsem grožnjam je papir, ki se je v steklarini uporabljal za zavijanje, romal iz tovarne po različnih »kanalih«, saj so ga tehnike v naših gozdovih vedno več potrebovale.

Z razvojem NOV pa je bilo treba seznaniti čim več ljudi; direktno pristajši OF, indirektno pa s skrivnim razpečevanjem omahljive in tudi sovražnika.

Trosenje borbenih gesel je bilo najlaže. Te manjše lističe smo lahko spuščale po tleh mimogrede, ko smo hodile na delo v steklarino. To smo napravile na ta način, da smo si razparale spodnji del žepov v obleki in jih tako spuščale na cesto, ko smo v skupini odhajale na delo v tovarni.

Kljub zagrizenemu prepričanju v zmago »nemškega rajha« jih je bilo med steklarji tudi nekaj, čeprav redkih mojstrov, ki so v dvomili ter se z nami pogovarjali slovensko in grajski nasilje, ki ga je okupator izvajal nad našim ljudstvom.

Ko letošnje leto obhajamo 20-letnico naše vstaje in smo bili že priča večjim proslavam tega praznika, naj sedanja mlada generacija treznejše in resnejše razmišlja, da pridobitve naše revolucije, ki jih uživamo, niso bile podarjene, ampak izbojevale in da je bilo zato žrtvovano mnogo mladih življenj.

Zato naj mladinci svojo aktivnost v družbenem in delavskem upravljanju poživijo, naj se uče na vzglednih mladincih — skojevcih, ki so bili v letu 1941 pripravljani na vse žrtve ter so se borili do končne zmage za svobodo, enotnost, bratstvo in mir!

B. J.

Lepi in povsod iskani izdelki Steklarne — razsvetljavno steklo

V slogi je moč!

Ze vrsto let — menda že od osvoboditve dalje se v Hrastniku čuti potreba, da kraj dobi mimo stanovanj, šol in športnih objektov tudi primerne prostore za društveno in politično dejavnost. Prepotrebna gradnja delavskega doma, ki je bila predvidena v kraju, je, kakor kaže, za sedaj odstavljena z dnevnega reda in ni upati, da bo kmalu na vrsti, saj je prvenstveno treba zgraditi še vrsto objektov, kot na primer zadostno število šolskih prostorov, zdravstveni dom, kopališče, da o potrebnih novih stanovanjih in še drugih komunalnih napravah, ki jih je hrastniška občina pričela graditi, ne govorimo. Če torej gledamo vse te potrebe, vidimo, da so prostori za športno, društveno in politično dejavnost še daleč od strani in ni videti, da bi prišli kmalu na vrsto. O stvari so pa razmišljali člani Zdrženja rezervnih oficirjev, člani Strelske družine, člani Zveze borcev NOV itd. Tako se je na iniciativo občinskega odbora ZROP v občini Hrastnik ter v sodelovanju s strelci in odredom PVV porodila misel, da se za skupne potrebe zgradi dom, ki bo razen za potrebe PVV služil tudi za delovanje strelcev in za delovanje kluba rezervnih oficirjev in podoficirjev.

Tako je bil že na lanskem občnem zboru teh organizacij sprejet sklep, da mora vsak član storiti vse, da se omenjeni dom postavi in uredi. Stedile so obveze, nade-

lje ankete, da kdor ne pojde na prostovoljno delo, da finančno pomaga ali pa v kakšni drugi obliki itd.

Tako je že v letošnji spomladi pričela na rudniških nasipih v kraju rasti nova stavba — Dom centra predvojaške in izvenarmadne vzgoje. Iz prejšnje stare barake, ki jo je daroval v trajno last upravni odbor Rudnika Trbovlje-Hrastnik, je zrasla nova zidana stavba, lepa in svetla ter prostorna.

Za prva sredstva je poskrbel ObLO, ki je za to gradnjo mimo obveznega pouka PVV prispeval 1 milijon dinarjev. Strelska družina v Hrastniku je tudi prispevala 350.000 din z namenom, da bi v tem domu imela svojo sobno strelišče za zračno puško. Rudnik je razen podarjene barake dal še stara okna in vrata ter posodil buldožer za ureditev terena. Tovarna kemičnih izdelkov je tudi že dala 2 tona apna ter obljubila še nadaljnjo pomoč. Steklarna v Hrastniku bo prav tako darovala vse potrebno steklo za električno razsvetljavo, delno bo pa pomagala z delovno silo itd. Občinski ljudski odbor je mimo finančnih sredstev dodelil še razna stara vrata in okna ter opeko iz zgradb, ki so se morale podreti zaradi regulacije krajevne ceste. — Torej prvi koraki so bili storjeni in danes smo po 4-5 mesecih lahko ponosni, da je dom že pod streho. Da pa je bil dom tako hitro

zgrajen, se moramo seveda zahvaliti požrtvovalnim članom ZROP ter mladincem, obveznikom PVV, ki so mnogo svojega prostega časa žrtvovali s prostovoljnimi delom ter opravili nešteto udarniških ur, tako da imajo najpridnejši že čez 30 prostovoljnih delovnih ur. Zehvaliti se je nadalje treba tistim članom, ki so ob razpisu zadavne ankete izjavili, da se dela ne morejo udeležiti, da pa v ta namen prispevajo od 500—3000 din, kar je prav tako dobrodošlo. Med najpožrtvovalnejšimi darovalci sta bila inž. Miloš Zavadlal, ki je daroval 3000 din, in dr. Milan Sikovec 2.000 din, ostali pa v glavnem po 1.000, 800 in 500 din.

Vendar vse to še zdaleč ni dovolj, da bi bil dom zgrajen v celoti in da bi svojemu namenu lahko služil že letos. Se obilo truda in dela bo treba vložiti za dovršitev tega objekta, pa tudi podjetja in ustanove bodo morale dati svoj prispevek, saj je dom namenjen za kulturno, športno, strokovno in ostalo razvedrilo delovnih ljudi, zlasti pa mladine, ki bo v tem domu imela svoje sobno strelišče, prostor pa tudi za šahovski krožek, televizijski spored, knjižnico in še razne družabne igre. Ta dom bo torej služil predvsem izvenarmadni in predvojaški vzgoji in bo dostopna vsem, ki se hočejo v tem pravcu udeleževati.

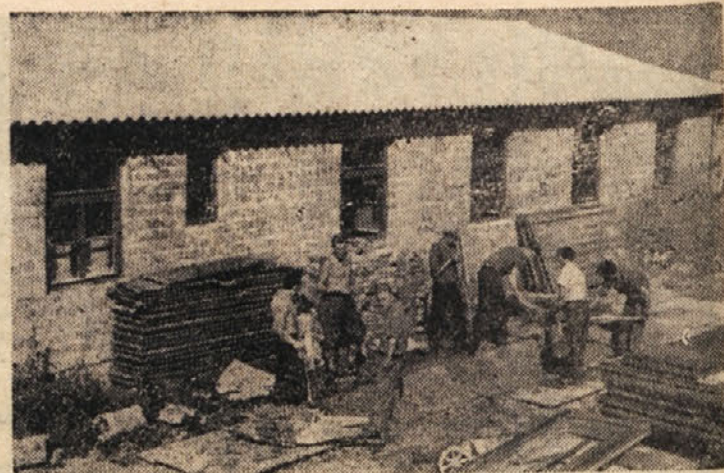
Se nekaj o prostorih, ki so v tej stavbi predvideni. — V domu bo tudi jedilnica, ki bo v času tabornjenja mladincev — obveznikov PVV zasedena šest tednov na leto, v ostalem bo pa služila za klubski prostor vsem članom Centra izvenarmadne vzgoje, nato sobno strelišče za zračno puško za strelsko družino, za razne treninge in tekmovalna, kabinet strelske družine Hrastnik, kabinet občinskega odbora ZROP ter osnovne organizacije ZROP Hrastnik-Rudnik, stanovanje hišnika in skladišče.

Mimo tega pa ima krajevna strelska družina namen, zgraditi še lepo strelišče za malokalibsko puško za 50 m, ki bo prav tako dostopno vsem strelskim družinam in članom Centra za izvenarmadno vzgojo. — Tako urejeni prostori in strelišče bodo lahko v ponos hrastniški komuni in vsem občanom, zato upamo, da se ne bodo odrekli pomoči, da jo nudijo za

nadaljnjo izgradnjo tega doma, in da ne odrečejo, če bomo morda prosili, da nam priskočijo na pomoč z materialnimi ali finančnimi sredstvi.

Se enkrat poudarjamo, kot smo rekli v naslovu — »V slogi je moč!« S skupnimi močmi bomo dosegli uspeh, ki bo koristil nam vsem, prav posebej pa naši mladini, da ne bo po nepotrebnem posedala po raznih gostilnah in zapravljala po nepotrebnem čas, ampak šla tja, kjer se bo lahko razvedrila in kaj naučila.

Tine Klinar

Obvezniki predvojaške vzgoje iz Hrastnika pri pripravi betona za ploščo za nov Dom

Sklepi v glavnem izvršeni

Občinski sindikalni svet v Hrastniku si trenutno prizadeva čimveč storiti za sodelovanje sindikalnih podružnic pri obravnavanju pravnih in delovnih vprašanj, katerih sprejetje je treba pospešiti. Tudi doslej je ta forum precej storil prav na tem področju. Tako je sodeloval pri ukrepanju za izboljšanje samoupravnih organov po ekonomskih enotah in okrepitev sindikalnih podružnic, ki so decentralizirane. Pripravi je posvetovanje o izdelavi pravilnikov o delitvi dohodka, ki so bila posebej po strokah in skupno za vse predstavnikove podjetij. Obravnaval je tudi vprašanje upravljanja in v tem smislu proučil to v Strojnem mizarstvu, bo pa še nadaljeval v drugih podjetjih. Sindikalni svet je nadalje analiziral delo po-

družnic zlasti večjih podjetij, pregledal delo v lastnih vrstah in se odločil za nekatere kadrovske spremembe, zlasti v komisijah.

Ti greš odnašat, ti pa z menoj pregledovat!

Nameraval je organizirati delavske športne igre, kar pa časovno ni bilo izvedljivo. Konec avgusta je svet analiziral gospodarjenje v občini, razpravljal je pa tudi o vprašanju družbeno-ekonomske vzgoje. Ustanovil je tudi počitniško skupnost in ponovno razpravljal o pravnih in delovnih vprašanjih.

Takoj domov Janez! Saj si spet pijan! Fovariš oddelkovodja, saj nisem pijan, samo malo sem bolan!

Tistemu daj, ki je najbolj »fejst«!

DOPISUJTE V ZASAVSKI TEDNIK

Gibanje delovne sile

Na novo je bilo sprejeto sledeče število delavcev. Vidi se, da se število zaposlenih stalno veča. Prišli so: Ivan Suštar — kovinostругar vajenec; Jakob Knez — cizler vajenec; Milan Majcen — kovinostругar vajenec; Ladislav Močnik — ključ vajenec; Jože Zalezina — ključ vajenec; Jože Grčar — steklar; Alojz Maurer — pom. del. v cizelarnici; Stefi Svajger — odnašalka; Konrad Kalíšnik — odnašalec; Venci Cvelhar — odnašalec; Alhin Mekše — odnašalec; Ljudmila Mekše — odnašalka; Da-

rinka Majer — odnašalka; Oto Peklar — odnašalec; Jože Tori — odnašalec; Franc Rancinger — str. tehnik; Stefan Petek — odnašalec; Franc Roškar — elektr. vajenec; Vukana Dulič — odnašalka; Silva Vodep — odnašalka; Stefan Zagore — odnašalec; Antonija Zaler — odnašalka; Adolf Niderter — steklar; Marijan Laznik — transport. delavec; Silva Kaše — pom. del. v brusilnici; Tamara Perko — pom. del. v brusilnici; Marija Popotnik — pom. del. v brusilnici; Ana Pungaršič — odnašalka; Stanislav Santej — odnašalec; Elza Kocman — pom. del. v brusilnici; Pavla Sladič — odnaš.; Edvard Pogačnik — steklar; Peter Civerčič — odnašalec; Olga Javanir — pom. del. v brusilnici; Jernej Trnolšek — odnašalec; Slavka Medvešek — usl.; Marija Habersak — stekloslikarka; Alojz Klenovšek — transport. del.; Jurij Detič — steklar; Ivan Kováč — steklar.

Odjavljeni v tem času: Friso Medved — steklar — v JNA; Hedvika Poljšak — odnašalka — na lastno željo; Marija Seme, odnašalka — na lastno željo; Franc Kolman, odnašalec — na lastno željo; Ljudmila Kozole, odnašalka — samovoljno; Ivan Barič, krogličar — samovoljno; Marija Urana, pom. del. — na lastno željo; Karolina Lokner, brusilka — ostala samovoljno v Nemčiji; Matilda Lokner — samovoljno; Stefanija Pečnik, odnašalka — samovoljno; Zdenka Doberšek, pregledovalka — samovoljno; Antonija Resman, nakladalka vagonov — na lastno željo; Franciška Kastelic, čistilka — na lastno željo; Jože Kastelic, čistilec modelov — na lastno željo; Alojz Ploht, dostavljalec modelov — na lastno željo; Martin Rižner, izvlačilec — samovoljno; Franc Aubelj, krogličar — v JLA; Adolf Barič, stekl. pom. — v JLA; Franc Dolinšek, stekl. pom. — v JLA; Jože Knez, transport. delavec — v JLA; Martin Krumpah, brusilec desena — v JLA; Janez Povhe, gajalec peška — v JLA; Stanko Ravnikar, nab. dna — v JLA; Franc Sopar, krogličar — v JLA; Adolf Srenk, steklar — v JLA; Janez Zupane, stekl. pom. — v JLA; Jože Sumi, transport. del. — v JLA; Hans Selimagič, izvlačilec stekla — na lastno željo; Karel Vukov, jedkar — na lastno željo.

Naši šahisti na šahovskem festivalu na Bledu

Ze na letnem zboru Svobode II v Hrastniku, je bilo poudarjeno, da so šahisti zelo delavni. To aktivnost potrjujejo s svojimi uspehi ob raznih tekmovalnih doma in izven Hrastnika.

Na ekipnem šahovskem festivalu je sodelovalo 36 ekip iz vse Jugoslavije. Od Svobode II je igrala ekipa 4 članov, po večini iz steklarskega kolektiva. Sodelovali so: Cvetko Milenkoč, Franc Sušter, Friderik Peršič in Jože Percl.

Po tridnevni borbi so dosegli naslednje rezultate, navajamo pa tudi druge.

V prvi skupini je zmagala Mladost iz Zemuna, v drugi Pošta iz Zagreba, v tretji pa skupina iz Steklarne Hrastnik ter Rudar iz Trbovlje, vsak z 13,5 točk. Naši šahisti so dosegli sledeče rezultate: Jedinstvo Zemun : Steklarna 2 : 2; Tržič : Steklarna 2 : 2; Zelenarna Jesenice : Steklarna 0,5 : 3,5 in Rudar Trbovlje : Steklarna 2 : 2. — Z doseženim uspehom smo lahko zadovoljni — je izjavil predsednik šahovskega kluba Svobode II, ker je bilo tekmovalje resnično organizirano z najboljšimi ekipami iz cele države. Uspeha smo veseli tudi mi.

R.

Državni mladinski prvak v namiznem tenisu

Vsi dobro poznamo mladega, skromnega pomočnika — steklarja Bogomira Vecka. Ni dolgo tega, ko je pričel delati v našem podjetju. Saj mu je le 16 let, danes pa je že steklarski pomočnik. Tovariš Bogo pa nima uspehov samo pri poklicnem delu, ampak je tudi zelo aktiven športnik, saj sodeluje pri namiznem tenisu že več kot pet let.

Doba petih let je kratka, toda za tovariša Vecka je bila zelo plodna in uspešna. Z udeležbo na vseh treningih si je pridobil zna-

nje v namiznem tenisu v taki meri, da danes lahko nastopa ne samo za barve Slovenije, temveč tudi za Jugoslavijo, ne samo doma, ampak tudi v inozemstvu. Kolikor bolj je skromen, toliko več so vredni njegovi uspehi zanj in za društvo. Skozi vsa leta je aktivno zastopal barve kluba »Kemičar« iz Hrastnika, danes pa zastopa barve »Odreda« in Slovenije.

Ko je tovariš Vecko govoril o svojih nastopih doma in v tujini, je bilo opaziti njegov ponos, na drugi pa njegovo skromnost. Tova-

riš Bogo je že nastopal na mednarodnem prvenstvu Jugoslavije za mladino na Bledu v letu 1961. Zasedel je prvo mesto in v parih, kakor tudi ekipno. Vseh ekip je bilo 14.

— To je verjetno do sedaj tvoj največji uspeh — sem mu dejal. Nasmejale se je in zadovoljno nadaljeval:

— Bil sem letošnje leto na evropskem mladinskem prvenstvu v Nemčiji, v Bad Blankenburgu, kjer sem v evropski eliti zasedel 5. mesto. Našo državo je na tem prvenstvu zastopalo troje igralcev.

Tudi v Trstu sem nastopil na mednarodnem prvenstvu Italije. Bil sem član slovenske reprezentance in dosegel drugo mesto. Na državnem mladinskem prvenstvu sem zasedel vsa prva mesta, pri parih pa 2. mesto.

Moje mnenje je, da smo lahko ponosni na našega mladca in mu v njegovi športni karieri želimo še obilo uspehov.

Rigo

Umrl je najstarejši steklar

V starosti 86 let je umrl upokojeni steklar Jože Omerzi. Njegovo življenje je tesno povezano z razvojem hrastniške Steklarne. Ze kot otrok je pričel delati kot pomožni delavec, pozneje kot steklarski pomočnik in mojster. Zaradi izčrpanosti pa je potem dalj časa delal kot orodjar v skladišču za steklarske modele.

Pokojni Omerzi je delal v Steklarni, saj je imel priznanih 52 let v tem podjetju. Vsi starejši in tudi mlajši delavci se radi spominjajo tega skromnega, a zelo vestnega steklarja. Vsi starejši steklarji so ga klicali »Pepičko« in »daj to, daj ono!«. Zmeraj je bil pripravljen pomagati in dati nasvete mlajšim steklarjem.

Na njegovi zadnji poti so ga spremljali v velikem številu njegovi delovni tovariši, godba in pevski

Kaj pa naši ribiči?

— Ne le dobri mojstri v proizvodnji, temveč tudi dobri mojstri na Savi — pravijo naši ribiči. No v našem kolektivu so mnenja, da je v podjetju več ribičev kot pa rib v Savi. Vendar pa šalo na stran — vsak ima svoj šport — pravijo.

Naši ribiči pa zaznamujejo tudi uspehe. Kar pogledamo. Na tekmovalju, ki ga je organizirala ribiška družina iz Vevč pri Ljubljani, so ribiči iz hrastniške ribiške družine odnesli prehodni pokal in dosegli 1. mesto. Dobro pripravljene tekmovalne se je udeležilo 46 ribičev. V treh urah so ujeli 39 večjih rib, pretežno poduste in mreže, v skupni teži 26, 14 kg.

Med posamezniki je bil prvi Lado Šebenik iz Vevč s 3140 točkami, drugi pa Ludovik Seničar, naš steklar, z 2350 točkami.

Ekipno je zmagalo moštvo ribiške družine iz Hrastnika v sestavi naših steklarjev: Gornika, Štiberja in Šobo s 4110 točkami pred moštvom ribiške družine iz Vevč II s 3745 točkami.

K uspehu jim čestitamo tudi mi.

Rigo

VOHUN NA LETALIŠČU

